

RAPORT O STANIE MIASTA I GMINY PRABUTY

Prabuty
Maj 2024 rok

Spis treści

1	Wstęp	Str. 3
2	Funkcjonowanie gminy	Str. 4-5
3	Demografia i rynek pracy	Str. 6-11
4	Budżet gminy	Str. 12 - 19
5	Mienie komunalne	Str. 20 - 23
6	Działalność gospodarcza	Str. 24
7	Jakość i warunki życia mieszkańców	Str. 25 - 33
8	Pomoc Społeczna	Str. 34 - 41
9	Bezpieczeństwo	Str. 42 - 44
10	Służba Zdrowia	Str. 45
11	Oświata, Kultura, Turystyka i Organizacje Pozarządowe	Str. 46 - 52
12	Działalność Rady Miejskiej w Prabutach	Str. 53-54

1. Wstęp

Gmina funkcjonuje na podstawie Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Dokument określa, m.in. zakres działania i zadania Gminy, kompetencje władz oraz akty prawa miejscowego stanowionego przez gminę. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

- Ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- Gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- Wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;
- Lokalnego transportu zbiorowego;
- Ochrony zdrowia;
- Pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;
- Wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- Gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- Edukacji publicznej;
- Kultury, w tym biblioteki gminnej i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- Kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- Targowisk i hal targowych;
- Zieleni gminnej i zadrzewień;
- Cmentarzy gminnych;
- Porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej;
- Utrzymania gminnych obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- Polityki prorodzinnej;
- Wspierania i rozpowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- Promocji Gminy;
- Współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- Współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Zgodnie z art. 3. ust. 1 ww. ustawy, o ustroju gminy stanowi statut. Statut Miasta i Gminy Prabuty został przyjęty uchwałą nr XIII/87/2015 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 października 2015 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miasta i Gminy Prabuty. Statut Miasta i Gminy Prabuty został zmieniony uchwałą nr VI/38/2019 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 27 lutego 2019 roku.

2. Funkcjonowanie gminy

2.1. Charakterystyka gminy

Miejsko – wiejska gmina Prabuty administracyjnie należy do województwa pomorskiego i zlokalizowana jest na jego południowo – wschodnim krańcu. Prabuty to jedna z sześciu gmin wchodzących w skład powiatu kwidzyńskiego. Druga pod względem wielkości po gminie Kwidzyn. Gmina Prabuty położona jest w północno – wschodniej części powiatu kwidzyńskiego. Gmina Prabuty sąsiaduje z gminami: Mikołajki Pomorskie (powiat sztumski), Stary Dzierżoń (powiat sztumski), Susz (powiat ławski), Gardeja (powiat kwidzyński), Kiselice (powiat ławski), Ryjewo (powiat kwidzyński), Kwidzyn (powiat kwidzyński). Powierzchnia gminy wynosi 197,13 km² , z czego miasto Prabuty zajmuje 7,29 km² (co stanowi 3,7% powierzchni gminy). Pod względem powierzchni gmina Prabuty jest druga co do wielkości gminą powiatu kwidzyńskiego.

W granicach gminy Prabuty zlokalizowanych jest 32 wsie w 20 sołectwach: Antonin (Antonin, Kamienna), Gdakowo (Gdakowo), Gilwa (Gilwa, Gilwa Mała), Gonty (Gonty, Stary Młyn), Górowychy (Górowychy, Górowychy Małe), Grodziec, Jakubowo (Jakubowo, Pachutki), Julianowo (Julianowo, Gąski), Kołodzieje (Kołodzieje, Kowale), Laskowice, Obrzynowo, Pilichowo, Pólko, Raniewo (Raniewo, Kleczewo), Rodowo (Rodowo, Rodowo Małe), Stańkowo, Stary Kamień (Stary Kamień, Grażymowo), Sypanica (Sypanica, Kałdowo, Orkusz), Szramowo, Trumiejski.

2.2. Organizacja Urzędu

Urząd funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, a w szczególności z rozdziałem 2 ww. ustawy pn. „Zakres działania i zadanie Gminy”. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych Gminy.

WŁADZE GMINY:

1. Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty – Marek Szulc
2. Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Prabuty – Wojciech Dołęgowski
3. Sekretarz Miasta i Gminy Prabuty – Jędrzej Krasieński
4. Skarbnik Miasta i Gminy Prabuty – Monika Kuśmierska

PEŁNOMOCNICY BURMISTRZA:

1. Pełnomocnik Burmistrza ds. Gospodarki Gruntami, Przestrzennej i Komunalnej – Marek Staniszewski
2. Pełnomocnik Burmistrza ds. Oświaty, Kultury, Sportu i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi – Palmira Trzcicka – Kowalska
3. Pełnomocnik Burmistrza ds. podatków i opłat lokalnych oraz kontaktów z inwestorami – Krzysztof Niziałek

ZATRUDNIENIE W UMiG:

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych ogółem w Urzędzie Miasta i Gminy było niezmiennie do roku poprzedniego 53 osoby (51,50 etatu).

Zatrudnionych osób w pełnym wymiarze było 50 osób (36 kobiet i 14 mężczyzn).

Zatrudnionych osób w niepełnym wymiarze czasu pracy – 3 osoby (1 kobieta i 2 mężczyźni).

2.3. Realizacja polityk, programów i strategii:

W 2023 roku Miasto i Gmina Prabuty realizowała następujące polityki, programy i strategie szczebla lokalnego:

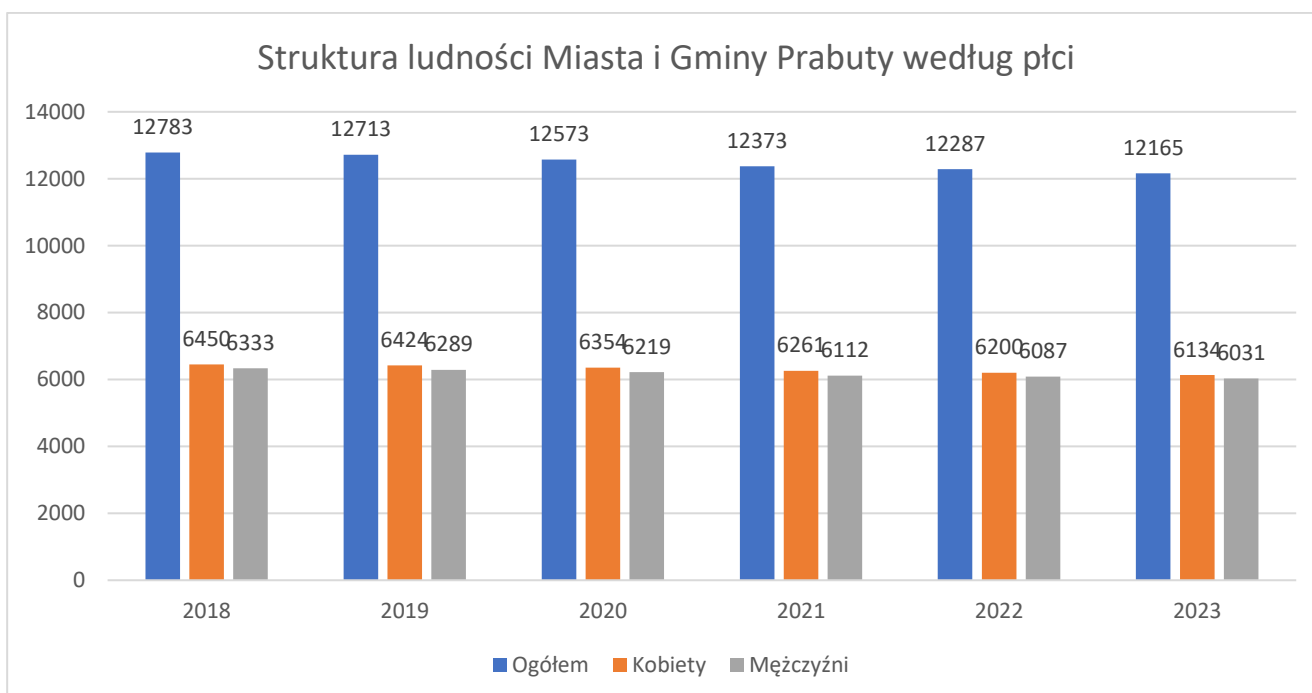
1. Strategia rozwoju Miasta i Gminy Prabuty na lata 2022 – 2030.
2. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2023 rok.
3. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok.
4. Roczny Program Współpracy Miasta i Gminy Prabuty z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2023.
5. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych w Przedsiębiorstwie Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach na lata 2022-2025.
6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta i Gminy Prabuty.
7. Gminny program udzielania na terenie Miasta i Gminy Prabuty dotacji celowej na dofinansowanie kosztów przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska, polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest.
8. Program udzielania na terenie Miasta i Gminy Prabuty dotacji celowej na dofinansowanie kosztów przedsięwzięć, związanych z ochroną środowiska, polegających na modernizacji systemów grzewczych poprzez likwidację kotłów opalanych węglem i zastosowania w ich miejsce proekologicznych źródeł ciepła.
9. Program udzielania na terenie Miasta i Gminy Prabuty dotacji celowej na dofinansowanie kosztów przedsięwzięć, związanych z ochroną środowiska, polegających na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.
10. Program Czyste Powietrze
11. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 dla Miasta i Gminy Prabuty.
12. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019 – 2023
13. Wieloletni Gminny Program Osłonowy „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.
14. Program opieki nad zabytkami Gminy Prabuty na lata 2023 – 2026.
15. Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Prabuty.
16. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa w 2023 r.

3. Demografia i rynek pracy

3.1. Liczba i struktura ludności

Na koniec 2023 roku w Mieście i Gminie Prabuty mieszkało 12 165 osoby (według osób zameldowanych na stałe, stan na 31.12.2023r.). W ogólnej strukturze mieszkańców dostrzegalna jest przewaga kobiet 6134 nad mężczyznami 6031. Współczynnik feminizacji w 2023 roku wyniósł 102 kobiety przypadających na 100 mężczyzn mieszkających w Mieście i Gminie Prabuty.

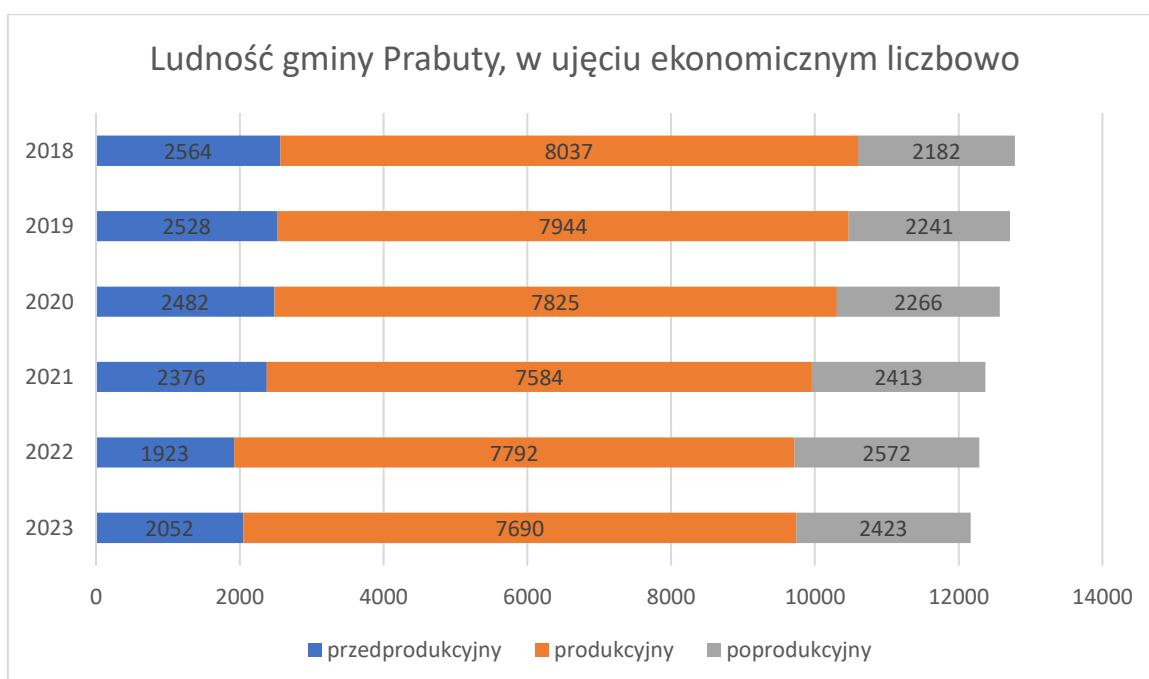
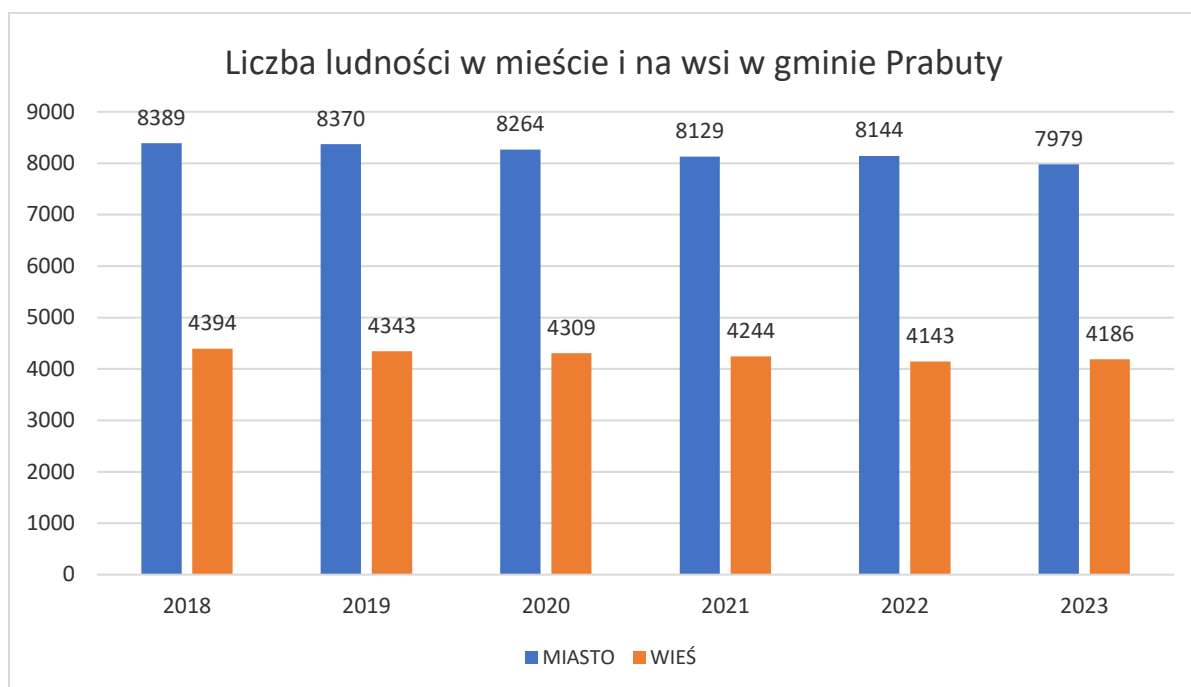
Wielkość populacji Miasta i Gminy Prabuty oraz jej strukturę według płci przedstawiono na poniższym wykresie.

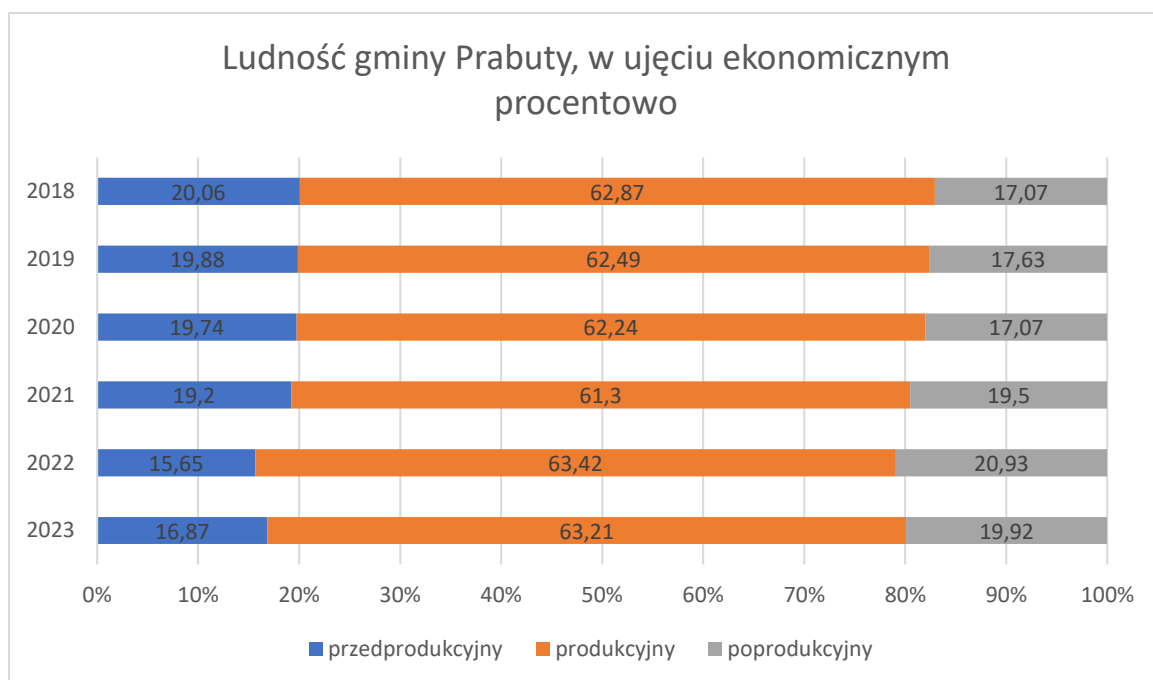

W stosunku do 2022 roku liczba ludności Miasta i Gminy Prabuty spadła o 122 osoby. Powyższy wykres przedstawia złą tendencję wyludniania się gminy. Od 2018 roku ubyło w Mieście i Gminie 618 osób. Na taki spadek liczby ludności ogółem mogą mieć wpływ ujemny przyrost naturalny, migracje. Taki trend spadku liczby ludności obserwowany jest od kilku lat i w kilkuletniej perspektywie trend spadku liczby ludności w Mieście i Gminie Prabuty będzie nadal postępował.

2/3 populacji naszej gminy (66 % ogółu ludności) zamieszkuje miasto. W 2023 roku w populacji miejskiej nastąpił spadek liczby mieszkańców o 165 osób. W 2023 roku na terenie wiejskim zanotowano wzrost liczby ludności o 43 osoby.

Udział ludności miejskiej i wiejskiej w gminie Prabuty przedstawia poniższy wykres.

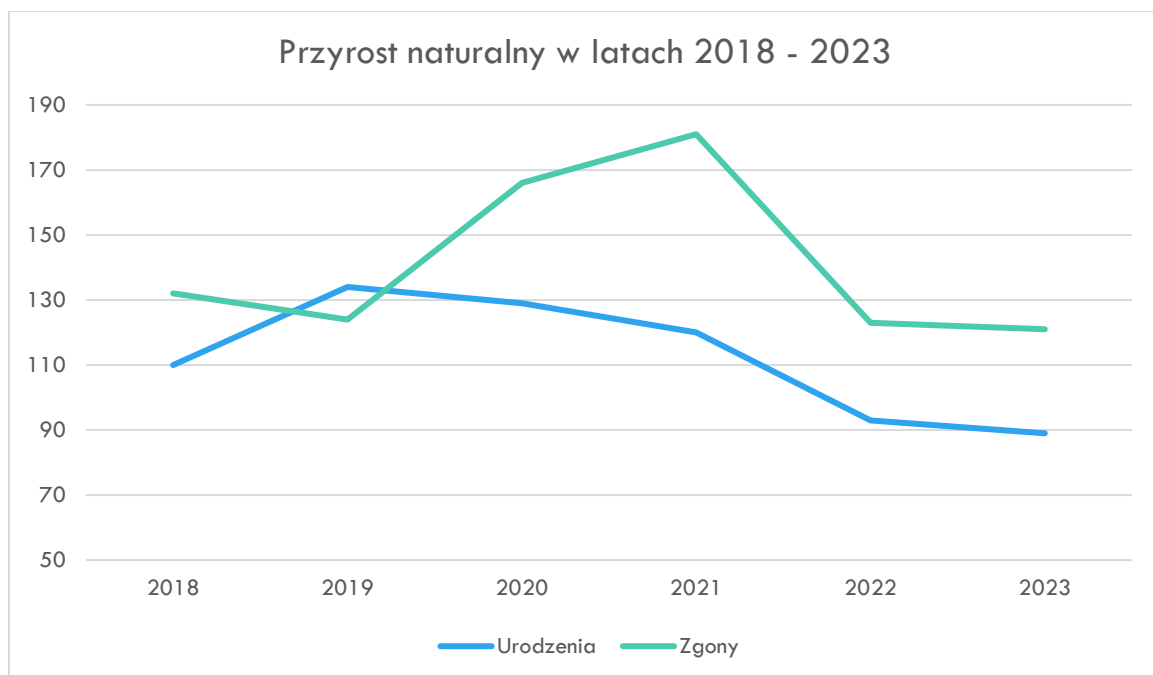

Udział osób w wieku przedprodukcyjnym oraz osób w wieku poprodukcyjnym w ostatnich 2 latach ustabilizował się, niemniej jednak to świadczy o starzeniu się społeczeństwa w naszej gminie. Jest to powszechna tendencja panująca w kraju.

Przyrost naturalny w gminie Prabuty kolejny rok jest na ujemnym poziomie. Na ujemny przyrost naturalny w 2023 roku złożyła się wysoka liczba zgonów 121 i bardzo niska liczba urodzeń 89.

Liczba żywych urodzeń na 1000 mieszkańców w 2023 roku wynosiła 7,32. Liczba zgonów na 1000 mieszkańców w 2023 roku wynosiła 9,95. Przyrost naturalny w 2023 roku wyniósł -32, a współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość - 2,63 ‰ i wciąż się pogłębia.

W roku 2023 w Urzędzie Stanu Cywilnego w Prabutach zawarto 42 małżeństwa.

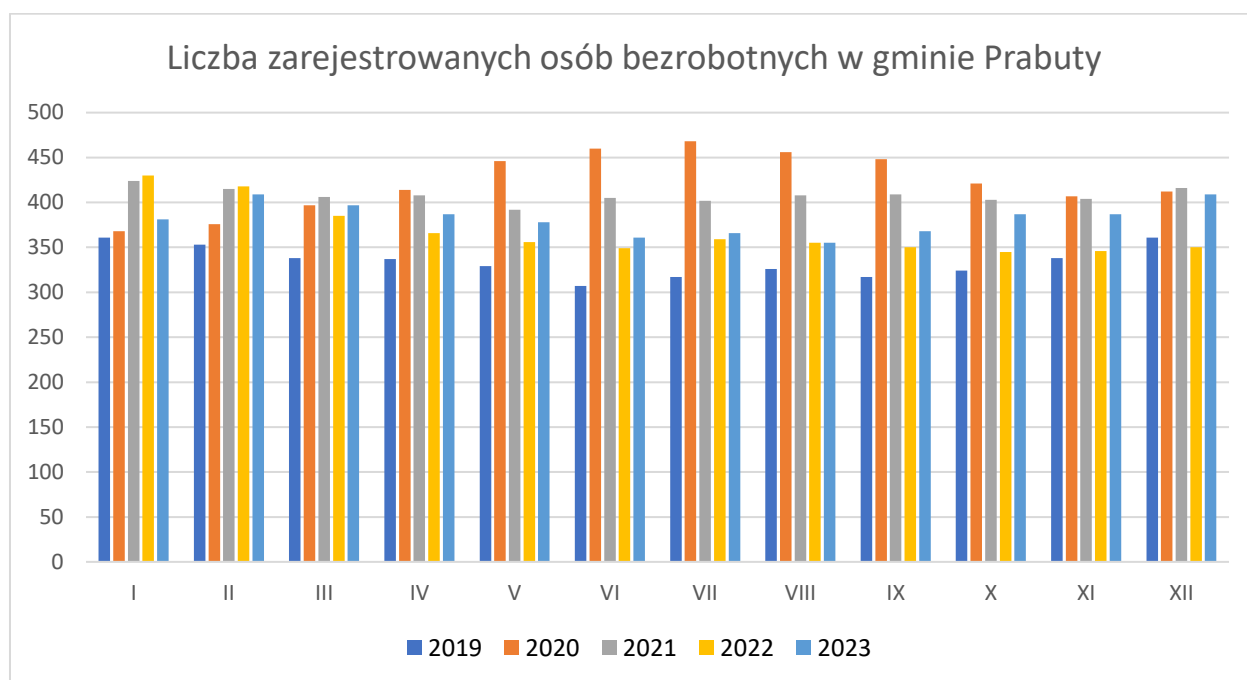

3.2. Rynek pracy

Na koniec 2023 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych ogółem w powiecie kwidzińskim wynosiła 2063 osoby w tym z prawem do zasiłku 336, a bez prawa do zasiłku 1727. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2022 r. liczba osób bezrobotnych na koniec grudnia 2023 r. wzrosła o 352 osoby. Stopa bezrobocia w powiecie kwidzińskim na koniec roku 2023 wynosiła 6,6%, na koniec 2022 roku wyniosła 5,9%. W Gminie Prabuty na koniec roku 2023 liczba osób bezrobotnych wyniosła 409 osób, w tym z prawem do zasiłku 63 osoby, a bez prawa do zasiłku 346 osób.

Przy analizie danych rok do roku można zauważyć ponowny wzrost osób bezrobotnych. Największa ilość osób bezrobotnych w lutym i grudniu 2023 (409 osób) najniższa w sierpniu 2023 (355 osób). Maksymalna różnica 54 osób.

Poniżej wykres z liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie ogółem.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Kwidzyn

	Grudzień 2022	Grudzień 2023	Różnica
Ogółem	350	409	+ 59
Kobiety	233	256	+23
Mężczyźni	117	153	+36

Poniższe tabele przedstawiają liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych z prawem do zasiłku i bez prawa do zasiłku z podziałem na kobiety i mężczyzn na koniec 2020, 2021, 2022 i 2023 roku.

	OGÓŁEM			
	XII 2020	XII 2021	XII 2022	XII 2023
Z prawem do zasiłku	61	46	41	63
Bez prawa do zasiłku	351	370	309	346

	Mężczyźni						Kobiety					
	Styczeń			Grudzień			Styczeń			Grudzień		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Z prawem do zasiłku	21	22	21	22	22	27	36	32	26	39	24	36
Bez prawa do zasiłku	81	133	117	127	117	126	230	137	217	224	253	220

Według danych zawartych w informacji PUP Kwidzyn o stanie bezrobocia w Powiecie Kwidzyńskim z form aktywizacji na rynku pracy skorzystało 11 osób w całym roku (3 mężczyźni i 8 kobiet).

Aktywne formy wsparcia osób bezrobotnych polegały na:

- podjęciu prac interwencyjnych 10 osób,
- otrzymanie środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej 8 osób,
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 20 osób,
- podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie 2 osoby,
- rozpoczęcie szkolenia 5 osób
- rozpoczęcie stażu 24 osoby

W porównaniu do roku 2022 jest to znaczący wzrost tej formy wchodzenia osób bezrobotnych na rynek pracy. Coraz mniejsze zainteresowanie do podjęcia pracy przejawiają osoby długotrwale bezrobotne. Wysoka ilość osób bez prawa do zasiłku może świadczyć o coraz większej niechęci do podjęcia pracy.

Obecnie można zauważyć ogólnokrajową tendencję, w której osoby długotrwale bezrobotne, w coraz mniejszym stopniu korzystają z aktywnego działania przeciw bezrobociu, a coraz chętniej korzystają ze wsparcia pomocy społecznej.

4. Budżet gminy – stan finansów

4.1. Wstęp

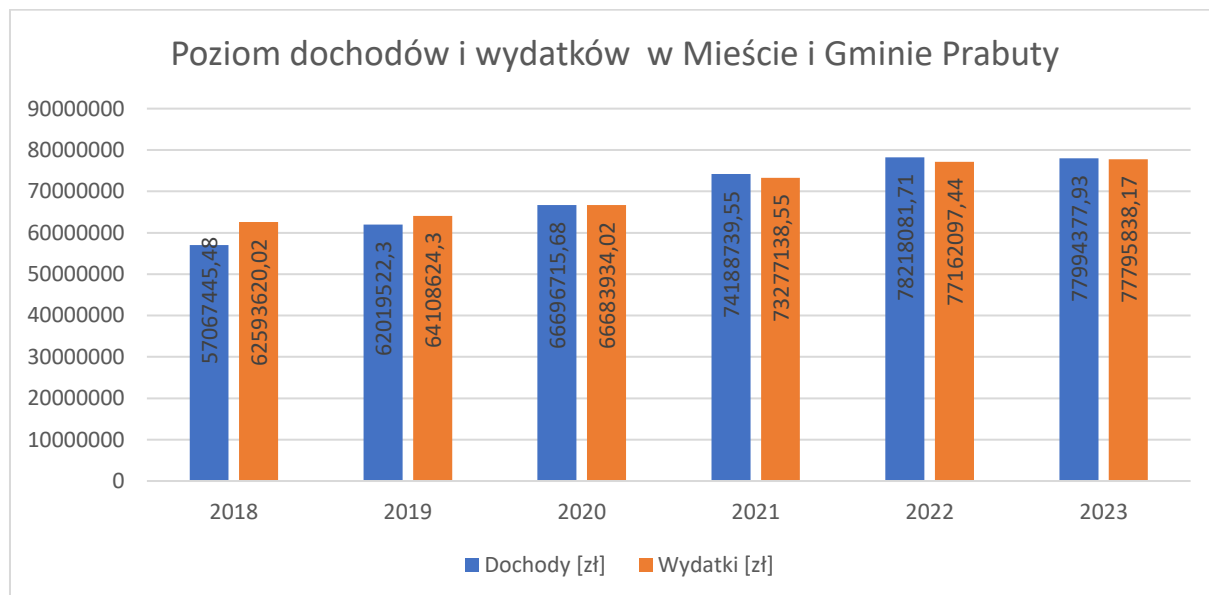
Podstawowym aktem prawnym regulującym zagadnienia związane z budżetem gminnym jest ustawa o finansach publicznych. Zgodnie z art. 211 tej ustawy:

1. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki.
2. Budżet jednostki samorządu terytorialnego jest uchwalany na rok budżetowy.
3. Rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy.
4. Podstawą gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego w danym roku budżetowym jest uchwała budżetowa.
5. Uchwała budżetowa składa się z:
 - 1) budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
 - 2) załączników.

4.2. Stan finansów gminy

Budżet Miasta i Gminy Prabuty na 2023 rok został przyjęty uchwałą nr LX/390/2022 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 28 grudnia 2022 r. W ciągu roku został zmieniany 33rotnie w tym Uchwałami Rady Miejskiej 14 razy, Zarządzeniami Burmistrza 19 razy. Zmiany były podyktowane zmianą dotacji celowych z PUW w Gdańsku oraz zwiększeniem subwencji oświatowej, zmianą kwoty wolnych środków.

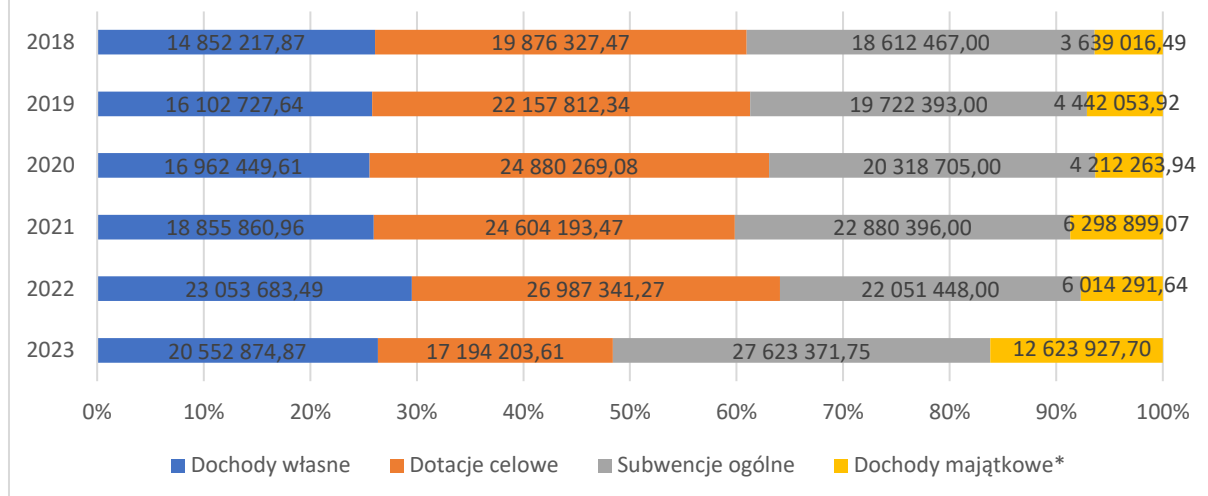
Ostateczne wysokości wykonania wydatków i dochodów ogółem w Mieście i Gminie Prabuty na przestrzeni ostatnich 6 lat przedstawiono na poniższym wykresie.

Poziom dochodów jak i wydatków w ostatnich dwóch latach ustabilizował się na podobnym poziomie. W przypadku dochodów gmina osiągnęła poziom niespełna 78 mln zł., a wydatków ponad 77,7 mln zł. Bilans budżetu gminy wynosi 200 tys. zł.

Udział poszczególnych składników struktury dochodów gminy przedstawiono na wykresie na następnej stronie.

Struktura dochodów Miasta i Gminy Prabuty w latach 2018 - 2023

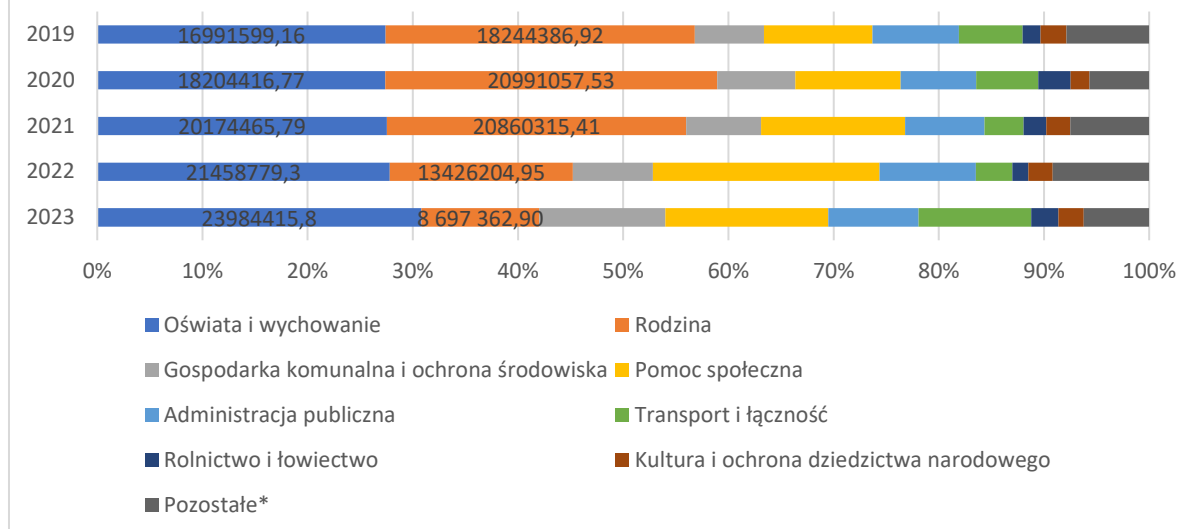

*Dochody majątkowe** - na dochody majątkowe składają się: dochody ze sprzedaży majątku, wpływy z tytułu przekształcenia własności oraz prawa użytkowania wieczystego, dotacja celowa w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, środki otrzymane od pozostałych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych, wpłata środków finansowych – niewygasy

W całym analizowanym okresie dominującym elementem dochodów były dotacje celowe i subwencje stanowiące łącznie 57,46% w 2023 roku; 62,7% w 2022 roku; 64% w 2021 roku; 67,77% w 2020 roku; 66,99% w 2019 roku, 67,44% w 2018 roku dochodu ogólnego gminy. Wysoki udział środków zewnętrznych (subwencji i dotacji) wśród składowych budżetu nie jest korzystnym zjawiskiem, jednocześnie poziom ten na przestrzeni ostatnich 5 lat ma tendencję spadkową. Zauważalna jest coraz większa wartość dochodów własnych i majątkowych w dochodzie ogólnym gminy co jest z kolei pozytywną tendencją.

Udział podatków i opłat lokalnych w budżecie Miasta i Gminy Prabuty ma znaczący wpływ w wielkości dochodów własnych gminy. Zgodnie z ustawą o podatkach i opłatach lokalnych, składają się na nie głównie podatki i opłaty: od nieruchomości, środków transportowych, leśny, rolny, czynności cywilno – prawnych oraz udziału gmin w podatkach.

Wydatki budżetowe w poszczególnych działach w Mieście i Gminie Prabuty

Objaśnienia:

*Pozostałe** - gospodarka mieszkaniowa, bezpieczeństwo publiczne, ochrona zdrowia, edukacyjna opieka wychowawcza, kultura fizyczna i sport, usługi, obsługa długu publicznego i inne.

Jak wynika z danych przedstawionych na powyższym wykresie największy udział w strukturze wydatków stanowią: rodzina – 11,18% oświata i wychowanie – 30,82%; pomoc społeczna – 15,48%; administracja – 8,59%; gospodarka komunalna – 11,99%; transport i łączność – 10,71%; kultura i ochrona dziedzictwa narodowego – 2,41%; rolnictwo i łowiectwo – 2,60% oraz pozostałe (ochrona zdrowia, gospodarka mieszkaniowa, edukacyjna opieka wychowawcza, bezpieczeństwo publiczne, działalność usługowa, obsługa długu publicznego, urzędy naczelnych organów władzy, kultura fizyczna i sport) – 6,22%.

Wydatki inwestycyjne poniesione w 2023 roku wyniosły 12 918 783,25 zł i dotyczyły:

Przebudowa drogi wewnętrznej w Gontach 384 229,83 zł

* nadzór 3 000,00 zł

* dokumentacja 1 000,00 zł

* roboty 379 729,83 zł

Objęcie udziałów PWKiC PEWIK 520 000,00 zł

Budowa kanalizacji deszczowej ul. Przemysłowa 2 460,00 zł

*mapa 2 460,00 zł

Przebudowa drogi gminnej Górowychy – Rodowo i drogi gminnej w m. Obrzynowo – 4 416 529,26 zł

* aktualizacja działek 2 500,00 zł

* roboty 4 378 991,76 zł

* dziennik budowy 44,00 zł

* nadzór 28 905,00 zł

* tablice informacyjne 6 088,50 zł

Przebudowa nawierzchni osiedlowych ciągów pieszych, miejsc postojowych oraz dróg wewnętrznych przy ul. Jagiełły – 176 897,13 zł

* dokumentacja 1 000,00 zł

* roboty 174 266,27 zł

* nadzór 1 630,86 zł

Przebudowa ulicy Czarnieckiego – 363 753,04 zł

* dokumentacja 2 000,00 zł

* roboty 358 753,04 zł

* nadzór 3 000,00 zł

Przebudowa dróg na osiedlu Klimuszki - 36 765,00 zł

* opracowanie map 6 765,00 zł

* dokumentacja 30 000,00 zł

Przebudowa ciągu pieszego i terenu przyległego pomiędzy ul. Kwidzyńską i Legionów – 20 000,00 zł

* dokumentacja 20 000,00 zł

Przebudowa ul. Zielnej – 15 990,00 zł

* dokumentacja 15 990,00 zł

Przebudowa drogi gminnej Kołodzieje – Gilwa – 2 067 292,00 zł

* tablica 1 722,00 zł

* nadzór 11 070,00 zł

* roboty 2 054 500,00 zł

Przebudowa drogi w Grodźcu – 10 000,00 zł

* dokumentacja – 10 000,00 zł

Przebudowa drogi w Kleczewie – 10 000,00 zł

* dokumentacja – 10 000,00 zł

Przebudowa drogi w Obrzynowie II etap – 10 000,00 zł

* dokumentacja – 10 000,00 zł

Przebudowa drogi w Starym Kamieniu – 8 000,00 zł

* dokumentacja – 8 000,00 zł

Przebudowa dróg w Stańkowie – 20 000,00 zł

* dokumentacja – 20 000,00 zł

Przebudowa ul. Przemysłowej – 29 500,00 zł

* dokumentacja 29 500,00 zł

Budowa chodnika przy ul. Parkowej – 12 300,00 zł

* dokumentacja 12 300,00 zł

Zaprojektowanie i budowa układu drogowego (ul. Ks. Isakowicza – Zaleskiego) pomiędzy ul. Sportową a Niepodległości – 35 140,00 zł

* mapa 700,00 zł

* dokumentacja 34 440,00 zł

Przebudowa części budynku przy ul. Reymonta – 47 816,25 zł

* dokumentacja 47 816,25 zł

Przebudowa części budynków byłych warsztatów szkolnych program rewitalizacji – 30 750,00 zł

* dokumentacja 30 750,00 zł

Termomodernizacja budynku PCKiS – 37 705,00 zł

* dokumentacja 35 055,00 zł

* studium wykonalności 14 950,00 zł

Termomodernizacja budynku MGOPS – 37 705,00 zł

* dokumentacja 35 055,00 zł

* studium wykonalności 14 950,00 zł

Zakup gruntów – 32 207,86 zł

Budowa cmentarza komunalnego etap I – 30 000,00 zł

Montaż klimatyzacji w budynku UMiG Prabuty – 47 410,52 zł

Zakup drabiny ratowniczej OSP Sypanica – 11 400,00 zł

Zakup łodzi ratowniczej z wyposażeniem MOSP Prabuty – 70 000,00 zł

Budowa dojazdu i miejsc postojowych przy budynku OSP Jakubowo – 10 000,00 zł

Zakup samochodu pożarniczego MOSP Prabuty – 764 931,00 zł

Modernizacja budynków SP2 w Prabutach – 57 634,10 zł

* dokumentacja projektowa 57 634,10 zł

Likwidacja bariery architektonicznej dla osób niepełnosprawnych w SP 2 Prabuty – 37 400,00 zł

* roboty 35 000,00 zł

* dokumentacja 1 200,00 zł

* nadzór 1 200,00 zł

Zakup placu zabaw SP Obrzynowo – 43 350,0 zł

Dotacja Przychodnia Lekarska „Jasień” na zakup schodolazu do Zakładu Opiekuńczo – Leczniczego w Prabutach – 23 900,00 zł

Zakup defibrylatorów AED – 21 115,60 zł

Budowa żłobka przy ulicy Sportowej w Prabutach 99 643,50 zł

Porządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie Sanatorium 2 726 545,26 zł

* nadzór 37 999,06 zł

* tablice 6 297,60 zł

* przyłącze energetyczne 823,34 zł

* roboty budowlane 2 679 625,26 zł

* dokumentacja 1 800,00 zł

Dotacja przydomowe oczyszczalnie ścieków – 15 000,00 zł

Zakup kontenerów – 14 120,40 zł

Budowa wiaty smietnikowej – 22 632,00 zł

Rozbudowa PSZOK w Prabutach – 247 857,99 zł

Zagospodarowanie terenu w błękitno- zielona infrastrukturę przy SP2 ul. Grunwaldzka – 32 760,00 zł

* opinia geotechniczna 2 460,00 zł

* mapa 800,00 zł

* dokumentacja 29 500,00 zł

Dofinansowanie w ramach programu Ciepłe Mieszkanie – 23 544,81 zł

Dotacje modernizacja systemu grzewczego – 41 566,00 zł

Modernizacja ogrzewania w świetlicy w Szramowie – 23 739,00 zł

Gminny Program Rewitalizacji – 28 290,00 zł

Strategia Miasta i Gminy Prabuty – 28 290,00 zł

Zagospodarowanie Parku Miejskiego przy ul. Parkowej – 77 300,00 zł

Wymiana bezodpływowego zbiornika ścieków przy budynku świetlicy w Trumiejkach – 24 446,64 zł

Przebudow placów zabaw (ul. Sanatoryjna i Wojska polskiego) – 6 630,00 zł

Zakup kosiarki – 18 000,00 zł

Dotacje na usuwanie wyrobów zawierających azbest – 9 533,90 zł

Budowa schodów przy zabytkowych wodociągach - 9 594,00 zł

Częściowa odbudowa zabytkowego muru - 4 674,00 zł

Przebudowa dachu Bramy Kwidzyńskiej – 6 888,00 zł

Opracowanie Programu Konserwatorskiego Kościołek Polski – 3 246,16 zł

Wydatki bieżące, które wynoszą **64 877 054,92 zł (spadek o 5 mln zł do 2022 roku)** składają się z następujących pozycji:

- wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi – 26 361 485,35 zł
- wydatki na obsługę długu – 1 433 628,72 zł
- wydatki związane z realizacją zadań statutowych – 19 301 812,02 zł

- dotacje na zadania bieżące – 5 490 162,23 zł
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 11 754 874,85 zł
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków – 535 091,75 zł

Łączne zadłużenie Miasta i Gminy Prabuty stanowi kwotę **18 264 280,00 zł (wzrost o 965 tys. zł do 2022 roku)** w tym:

- wyemitowane obligacje w wysokości **18 000 000,00 zł**;
- pożyczka z WFOŚiGW w Gdańsku – **264 280,00 zł**

Zadłużenie budżetu Miasta i Gminy w Prabutach na dzień 31 grudnia 2023 roku stanowi **23,42 %** (wzrost o 1,3% do roku 2022) w stosunku do wykonanych dochodów za 2023 rok.

Z budżetu Miasta i Gminy Prabuty zostały udzielone dotacje na ogólną kwotę **6 511 232,94 zł (wzrost o 1,44 mln zł)**.

- **3 221 924,86 zł** (plan 3 226 500,00 zł) na działalność niepublicznych przedszkoli w Prabutach
 - * Przedszkole „Miś Uszatek” 1 594 626,93 zł
 - * Przedszkole „Bratek” 1 627 297,93 zł
- **1 466 053,11 zł** (plan 1 480 000,00 zł) na działalność PCKiS Prabuty
- **764 931,00 zł** – dotacja dla OSP Prabuty na zakup samochodu strażackiego
- **383 683,85 zł** (plan 390 000,00 zł) na działalność Miejsko – Gminnej Biblioteki Publicznej w Prabutach
- **212 788,80 zł** (plan 214 500,00 zł) na działalność niepublicznych przedszkoli w Prabutach na prowadzenie zajęć dla dzieci niepełnosprawnych
- **132 595,00 zł** dla Stowarzyszenia Remedium w ramach projektu Aktywnie w Gminie Prabuty realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego.
- **102 000,00 zł** (plan 102 000 zł) na działalność Klubu Sportowego „Pogoń” w Prabutach
- **56 000,00 zł** – modernizacja systemów grzewczych (program czyste powietrze)
- **41 566,00 zł** – dotacje na modernizację systemów grzewczych
- **30 000,00 zł** – budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
- **23 00,00 zł** – dotacja dla Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Prabutach na zakup schodolazu
- **23 544,81 zł** – dotacje udzielone w ramach programu Ciepłe Mieszkanie
- **18 843,30 zł** – dotacja celowa dla niepublicznych przedszkoli na wypłatę nagrody z okazji 250-lecia KEN
- **15 000,00 zł** – dotacja na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków
- **13 204,31 zł** – dotacja dla niepublicznego przedszkola Bratek finansowana w ramach Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy
- **10 164,00 zł** – pomoc finansowa dla powiatu kwidzyńskiego na działalność Warsztatu Terapii zajęciowej prowadzonego przez Fundację „Misericordia”
- **10 000,00 zł** (plan 10 000 zł) na działalność dla Prabuckiego Stowarzyszenia Kresowiaków
- **10 000,00 zł** dotacja dla OSP Jakubowo na modernizację wjazdu do garażu

- **9 533,90** zł – dotacja na usuwanie wyrobów zawierających azbest
- **7 000,00** zł (plan 7 000 zł) – na działalność Prabuckiego Stowarzyszenia Miłośników Zwierząt
- **7 000,00** zł – pomoc finansowa dla powiatu kwidzyńskiego na zadanie z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych
- **6 000,00** zł (plan 6 000 zł) na działalność MKS „POGOŃ” propagowanie i rozwój szachów wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Kwidzyńskiego Klubu Lekkoatletycznego „RODŁO”
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Stowarzyszenia Wsi Rodowo
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Stowarzyszenia „Wojtas” w Prabutach
- **5 000,00** zł (plan 5 000 zł) na działalność Stowarzyszenia Sportów Ekstremalnych
- **4 000,00** zł (plan 4 000 zł) na działalność Lokalnej Fundacji Filantropijnej „Projekt”
- **3 000,00** zł (plan 3 000 zł) na działalność Akademii Sportu LWY w Prabutach

W 2023 roku w ramach otrzymanych dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej, na zadania własne gminy oraz w ramach zawartych umów, porozumień pozyskano środki w wysokości **17 194 203,61 zł** w tym:

- **10 081 632,11** zł dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej
- **3 211 429,29** zł dotacje na zadania własne gminy
- **310 724,53** zł – środki finansowe otrzymane na realizację projektu „Aktywnie w Gminie Prabuty” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach RPO na lata 2014-2020,
- **168 051,00** zł środki otrzymane w ramach grantu z Europejskiego Instrumentu Miejskiego.
- **144 983,21** zł – środki finansowe otrzymane w ramach Funduszu Pomocy uchodźcom z Ukrainy,
- **75 075,00** zł – środki finansowe otrzymane z WFOŚiGW w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”,
- **220 000,00** zł – dotacja celowa udzielona przez Województwo Pomorskie na remont ulicy Przemysłowej
- **5 000,00** zł – dotacja celowa udzielona przez Gminę Mikołajki Pomorskie
- **12 100,00** zł - Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej na dofinansowanie zakupów dla jednostek OSP,
- **2 944 846,63** zł - środki otrzymane w ramach Funduszu przeciwdziałania COVID-19 (dodatek węglowy, dodatek dla podmiotów wrażliwych oraz gospodarstw domowych),
- **20 361,84** zł środki otrzymane na refundację kosztów wynagrodzenia asystenta rodziny.

5. MIENIE KOMUNALNE

Mienie komunalne w Mieście i Gminie Prabuty

- Grunty

W roku 2022 powierzchnia gruntów komunalnych na terenie miasta i gminy wynosiła 697,85 ha.

W 2023 roku gruntów w mieście i gminie sprzedano 4,5914 ha, zaś nabyto 1,4241 ha

Na dzień 31.12.2023r. powierzchnia gruntów komunalnych na terenie miasta i gminy wynosiła 694,68 ha.

- Drogi

W obrębie miasta zajmują pow. 16,6851 ha, co odpowiada długości łącznej 17,1 km.

Na obszarze wiejskim zajmują pow. 260,1890 ha, co odpowiada długości łącznej 265,5 km.

Łączna wartość dróg wynosi 45 153 211,00 zł

- Kanalizacja deszczowa

Kanalizacja deszczowa, w skład której wchodzi 250 szt. studzienek i 16145 m.b. przewodów rurowych w mieście i w gminie, oszacowana jest na wartość 1.583.954 zł.. Oczyszczalnia ścieków – 5 469 764,00 zł.. Wodociągi i kanalizacja sanitarna – 15.326.938 zł.

- Oświetlenie

Długość okablowania sieci oświetlenia ulicznego wynosi 50,7 km, z czego w granicach miasta 43,7 km i w obszarze wiejskim 7 km. Łączna liczba punktów oświetlenia to 1078: w granicach miasta 793 i gminy 285.

Łączna wartość oświetlenia ulicznego wynosi 14.090.858 zł.

- **Obiekty ogólnodostępne** oddane w trwały zarząd, dzierżawę lub użyczenie jednostkom organizacyjnym: Prabuckiemu Centrum Kultury i Sportu*, Ochotniczemu Strażom Pożarnym**, Miejsko – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej***

a) na obszarze Gminy zajmują pow. 6,4042 ha, na które składają się:

- plaża miejska nad jez. Dzierzgoń w Julianowie oraz plaża nad jez. Sowica w Stańkowie*
- miejsce do kąpieli nad jez. Dzierzgoń w Rodowie Małym*
- Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie 14
- Szkoła Podstawowa Obrzynowie 37
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach 42 z oddziałem przedszkolnym w Kołodziejach
- remizy w Jakubowie, Obrzynowie, Kołodziejach, Szramowie, Trumiejkach, Sypanicy Prabutach**,
- świetlice wiejskie w Trumiejkach, Kleczewie i Laskowicach***

b) w Mieście – 13,4723 ha, w tym:

- Stadiony rekreacyjno-sportowe przy ul. Polnej oraz przy ul. Kuracyjnej*
- Niepubliczne Przedszkola „Bratek” przy ul. Mickiewicza 3 oraz „Miś Uszatek” przy ul. Kopernika 2

- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Obrońców Westerplatte przy ul. Obrońców Westerplatte 11 / Grunwaldzkiej 6
- boisko wielofunkcyjne „Orlik” przy ul. Sportowej
- park przy ul. Parkowej*
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna przy ul. Łąkowej 42
- Boisko do siatkówki (b. kort) przy ul. Legionów*
- Prabuckie Centrum Kultury i Sportu przy ul. Łąkowej 22
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy ul. Łąkowej 24
- stadion piłkarski MKS „Pogoń” Prabuty przy ul. Jagiełły 34*
- place zabaw przy ul. Łąkowej, Wojska Polskiego, Chodkiewicza, Kopernika, Mickiewicza, Obrońców Westerplatte*
- Kościółek Polski (Izba Pamiątek) przy ul. Zamkowej 8*
- zabytkowe wodociągi miejskie pod Rynkiem*
- ruiny zamku biskupów pomezzańskich przy ul. Mazurskiej*
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza i Klub Seniora (budynek dawnej OSP ul. Reymonta)***

Łączna wartość w/w obiektów wynosi 17.151.272 zł.

- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

W administracji Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Prabutach znajdują się budynki komunalne (gminne):

- a) mieszkalne w budynkach 100% gminnych – 4 995 m²
- b) garaże – 1 841 m²
- c) pomieszczenia gospodarcze - 3 020 m²
- d) lokale użytkowe - 3 887 m²
- e) lokale mieszkalne gminne we wspólnotach – 10 228 m²
- f) lokale mieszkalne gminne w obcym zarządzie – 532 m²

Ogółem zasób komunalny liczył 24 503 m²

Wartość szacunkowa budynków gminnych wynosi 31 500 000,00 zł.

- Nieruchomości Przedsiębiorstwa Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach

Wartość mienia wynosi łączną kwotę 15 209 514,00 zł., wg wykazu poszczególnych grup środków trwałych:

- a) grunty, w tym wodociągi – 17 376,00 zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 82 646,00 zł., ciepłownictwo – 207.811,00 zł. czyli razem 307 834 zł.,
- b) budynki, w tym wodociągi – 952 500 zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 370 786,00 zł., ciepłownictwo 605 246,00 zł. czyli razem 1 928 532,00 zł.

- c) budowlę, w tym wodociągi – 5 296 628,00 zł., kanalizacja/oczyszczalnia – 5 702 313,00 zł., ciepłownictwo – 1 974 208,00 zł. czyli razem 12 973 148,00 zł.

W roku 2023 PEWIK sp. z o.o. zakończyła następujące procesy inwestycyjne:

Sieć Sanitarna

- 1) zakończono i odebrano sieć sanitarną na osiedlu Klimuszki - inwestycja prowadzona wiele lat w II etapach,
- 2) wybudowano sieć sanitarną z oczyszczalnią ścieków w Laskowicach,
- 3) wybudowano sieć sanitarną z oczyszczalnią ścieków w Grażymowie,
- 4) dokonano renowacji sieci sanitarnej za pomocą rękawów z żywic w ulicy Żeromskiego,

Sieć wodociągowa:

- 1) zakończono i odebrano sieć wodociągową na osiedlu Klimuszki - inwestycja prowadzona wiele lat w II etapach,
- 2) dokonano rozbudowy sieci wodociągowej w miejscowości Górowychy Małe,
- 3) wybudowano nową sieć wodociągową w ulicy Czarnieckiego,
- 4) wybudowano nową sieć wodociągową w ulicy Warmińskiej,
- 5) wybudowano nową sieć wodociągową w ulicy Kuracyjnej,
- 6) wybudowano nową sieć wodociągową do miejscowości Grażymowo,

SUW Sypanica

- 1) dokonano rozbudowy, remontu SUW w Sypanicy,
- 2) wykonano instalację fotowoltaiczną na terenie SUW Sypanica,
- 3) wybudowano nową studnię głębinową na terenie SUW Sypanica,

SUW Prabuty

- 1) wybudowano nową studnię głębinową na terenie SUW Prabuty,

Kotłownia Ogrodowa

- 1) dokonano rozbudowy instalacji fotowoltaicznej na terenie Kotłowni przy ul. Ogrodowej.

- Nadzór właścicielski Miasta i Gminy bezpośrednio obejmuje:

- siedzibę Urzędu w Prabutach przy ul. Kwidzyńskiej 2
- Brama Kwidzyńska przy ul. Kwidzyńskiej 1 z wyłączeniem wystawy im. Wernera Zebrowskiego*,
- świetlice Wiejskie w Grodźcu, Sypanicy, Górowychach, Obrzynowie, Gilwie, Kołodziejach, Szramowie, Jakubowie, Gontach.
- mosty i wiadukty oraz przepusty i przyczółki.
- **Sprzedaje lokali i budynków mieszkalnych i użytkowych.**

W roku 2023 na terenie miasta i gminy sprzedano 12 lokali mieszkalnych.

- Uzyskane dochody:

- sprzedaży mienia komunalnego – 2 191 580,00 zł
- opłat z wieczystego użytkowania i trwałych zarządów- 46 644,00 zł
- przekształcenia i wykupy prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – 19 721,00 zł
- czynszów najmu i dzierżawy – 142 443,00 zł
- administracji cmentarzy komunalnych – 121 545,00 zł

- wpłat ze służebności przesyłu – 1 203,00 zł

- Udziały

- Bank Spółdzielczy w Prabutach – 4 500,00 zł

- Towarzystwo Budownictwa Społecznego spółka z o.o. w Kwidzynie – 3 321 650,00 zł

- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Prabutach – 50 000,00 zł.

- Zakład Gospodarki Odpadami w Gilwie Małej – 2 269 500,00 zł.

- Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach – 6 765 400,00 zł.

- Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe – 5 643 615,00 zł

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Prabutach zarządza prawie 50 000 m² (49 549 m²) mieszkań z czego 27 560 m² (55,62 %) właścicielami są osoby fizyczne. ZGM zarządza również prawie 4000 m² (3 931) m² lokali użytkowych z czego własnością osób fizycznych jest 1787 m². Gmina systematycznie zbywa lokale mieszkalne i użytkowe. Ilość sprzedanych lokali zależy od siły nabywczej mieszkańców i zamożności najemców. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Prabutach posiada w swoich zasobach 27 238 m² mieszkań, w tym 12 940 m² w wyodrębnionej własności. Własnościowe lokatorskie prawo własności to 12 572 m², Lokatorskie prawo do lokalu to 3 607 m². Obiekty komunalne, należące do wspólnot jak również budynki spółdzielni mieszkaniowych oraz budynki indywidualne są stopniowo odnawiane. Jednak w znacznej większości wymagają modernizacji zarówno w kwestii termomodernizacji, jak i poprawy stanu technicznego, estetyki elewacji i wymiany części urządzeń sieciowych (mediów). Obecnie w zasobie gminy liczba mieszkań komunalnych wynosi 348 i sukcesywnie się zmniejsza. Złożono 51 wniosków na mieszkanie komunalne z zasobów gminy.

6. Działalność gospodarcza

Działalność gospodarczą na terenie Miasta i Gminy Prabuty na koniec 2023 roku prowadziło 980 podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON. Zdecydowana większość podmiotów działała w sektorze prywatnym 912 podmiotów, w sektorze publicznym działało 68 podmiotów. Zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na koniec 2023 roku było 567.

Nowo zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą było 54, swoją działalność zakończyło (wyrejestrowanych z rejestru CEIDG) 34 przedsiębiorców. Na terenie Miasta i Gminy Prabuty dominują małe i średnie podmioty gospodarcze. W podziale na sekcje gospodarki najwięcej podmiotów funkcjonowało w obszarze przemysłu i budownictwa - 228, oraz w sekcji handlu – 202 podmioty.

7. Jakość i warunki życia mieszkańców – stan podstawowej infrastruktury

7.1. Wodociągi i kanalizacja

Zarządcą sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o.

Gmina Prabuty jest zwodociągowana w 95,6%, odpowiednio na obszarze miasta 99,9% i na obszarze wiejskim 89%.

Mieszkańcy gminy Prabuty zaopatrywani są w wodę pitną z czterech ujęć wody, które znajdują się w Prabutach (3 studnie), Grażymowie (1 studnia), Pałatykach (1 studnia) i w Sypanicy (1 studnia).

Stacja uzdatniania wody w Prabutach zlokalizowana jest przy ul. Kwidzyńskiej. Woda ujmowana z utworów czwartorzędowych poprzez trzy studnie głębinowe (ok. 80 m. głębokości) jest poddana procesowi uzdatniania – na filtrach wypełnionych złożem kwarcowym i złożem katalitycznym. Proces uzdatniania opiera się na naturalnych procesach bez dozowania środków chemicznych. Po filtracji woda trafia do zbiornika retencyjnego wody czystej, a następnie pompowana jest do sieci wodociągowej. Poza stacją uzdatniania wody w Prabutach na terenie gminy działają SUW Sypanica, SUW Grażymowo, SUW Stańkowo. W 2023 roku zakończyła się modernizacja SUW w Sypanicy wraz z budową lokalnej oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Laskowice. W 2023 roku rozpoczęto budowę sieci wodociągowej o długości 3,2 km do Grażymowa i kanalizacji sanitarnej o długości 466 m. zakończonej lokalną oczyszczalnią ścieków.

Urządzenia całej infrastruktury wodociągowej znajdują się w dobrym stanie, wymagają jedynie niezbędnego utrzymania, bieżących remontów i napraw. Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie gminy była sukcesywnie realizowana dzięki staraniom władz gminy w tym zakresie, a możliwości ujęć wody pozwalają na zaopatrzenie w wodę praktycznie wszystkich chętnych.

Na terenie gminy Prabuty, w ramach gospodarki wodno – ściekowej, skanalizowane zostało miasto Prabuty oraz miejscowości: Stańkowo, Raniewo, Kleczewo, Grodziec, Pólko, Laskowice. Ogółem z sieci kanalizacyjnej korzysta 61,5% mieszkańców gminy. Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła w 2023 roku 33 km, a liczba przyłączy prowadzące do budynków zamieszkania i zbiorowego zamieszkania była równa 890. Gospodarka wodno – ściekowa w części rozproszonej zabudowy gminy rozwiązywana jest poprzez, oczyszczalnie przydomowe i szamba. Łącznie na terenie gminy znajdują się 542 zbiorniki bezodpływowe, 150 oczyszczalni przydomowych i 1 stacja zlewna. Na terenie gminy Prabuty funkcjonują 4 oczyszczalnie ścieków. Do oczyszczalni ścieków przy ul. Warmińskiej w Prabutach dostarczane są ścieki z terenu objętego systemem kanalizacji, w ramach aglomeracji Prabuty oraz terenów pozbawionych kanalizacji, za pomocą wozów asenizacyjnych. Miejscowości Grodziec, Pólko, Laskowice posiadają odrębne systemy kanalizacji zakończone oczyszczalniami ścieków.

7.2. Gospodarka odpadami komunalnymi

System gospodarki odpadami komunalnymi ma na celu wprowadzenie zmian w dążeniu do: uszczelnienia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenia ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska, zwiększenia liczby nowoczesnych instalacji do odzysku, całkowitego wyeliminowania nielegalnych składowisk odpadów, prowadzenia właściwego sposobu monitorowania postępowania z odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości, jak i prowadzących działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, dążenie do wprowadzenia obiegu zamkniętego w gospodarce odpadów komunalnych. Dla terenu miasta i gminy Prabuty obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Prabuty. Zgodnie z regulaminem właściciele nieruchomości zobowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania, a odbierający do selektywnego odbierania odpadów.

Zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych zebranych z terenu miasta i gminy Prabuty zapewnią RIPOK Gilwa Mała – Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Gilwa Mała 8.

Na terenie gminy Prabuty, przy ul. Koszarowej 1 w Prabutach, działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych PSZOK, obsługujący mieszkańców całej gminy.

Do PSZOK mieszkańcy mogą bezpłatnie oddawać selektywnie zebrane odpady komunalne takie jak: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opakowania po chemikaliach, przeterminowane leki, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady biodegradowalne, zużyte baterie i akumulatory, zużyte świetlówki, popiół, gruz, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku odpady komunalne z budynków niezamieszkałych były zbierane na podstawie indywidualnych umów podpisanych z podmiotem wpisanym do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbioru odpadów komunalnych i były to: Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych STARKOM sp. z o.o.; Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych „PUS” sp. z o.o.; PUPH „Caro” sp. z o.o.; Przedsiębiorstwo Usług Miejskich „PUM”.

Od 1 lipca 2019 do 30.06.2022 roku odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych realizowany jest przez Przedsiębiorstwo Usług Miejskich „PUM” sp. z o.o. z Grudziądza. Umowa zawarta na okres 4 lat. Na okres od 01.07.2022 r. do 30.06.2026 r.

Stawki wysokości opłat obowiązujące w 2023 roku wynosiły: 27,00 zł od osoby lub 81,00 zł od osoby w przypadku stwierdzenia niewywiązywania się z obowiązku selektywnego oddawania odpadów komunalnych.

Utrzymano ulgę dla właścicieli domów jednorodzinnych kompostujących wszystkie wytworzone bioodpady na terenie nieruchomości w przydomowym kompostowniku i wynosi 2,00 zł od osoby.

W 2023 roku łącznie zebrano 4 022,004 ton odpadów komunalnych w tym:

- 2 054,47 ton zmieszanych odpadów (wzrost o 1,2%)
- 1 967,534 ton segregowanych odpadów (spadek o 1,6%) z czego 491,063 ton odebranych zostało z PSZOK – wzrost o 3,8 % (zużyte opony – 27 ton; BIO – 99,08 ton; odpady wielkogabarytowe – 148,22 ton; elektroodpady – 31,127 ton, odpady budowlane – 170,102 ton; pozostałe – 15,534 ton).

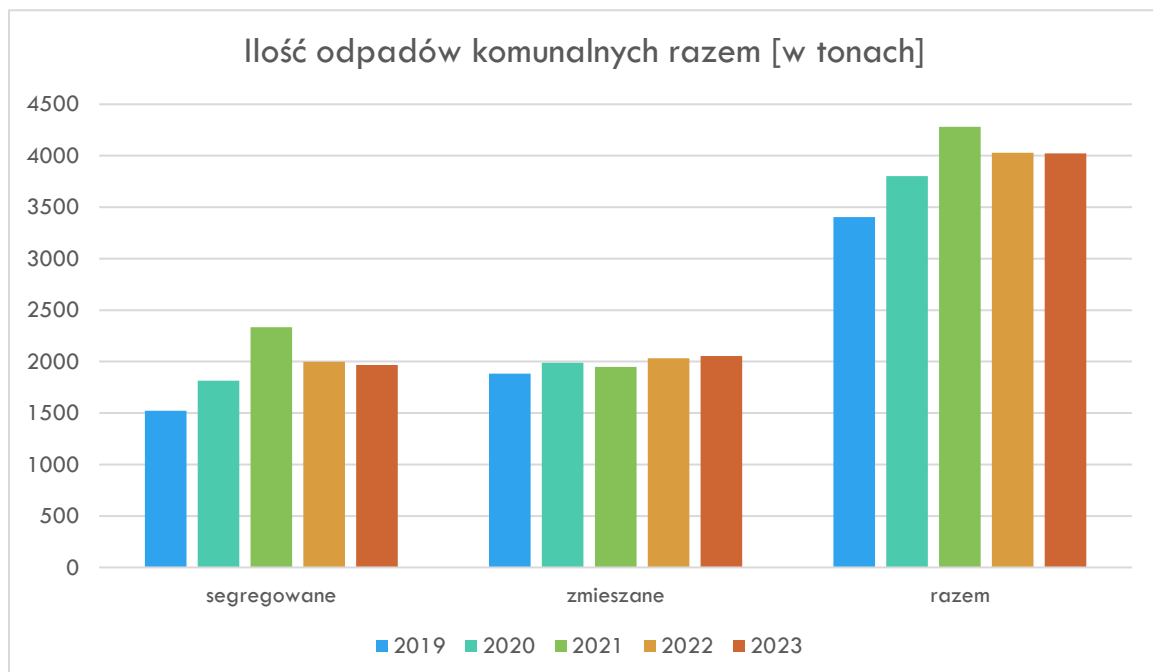
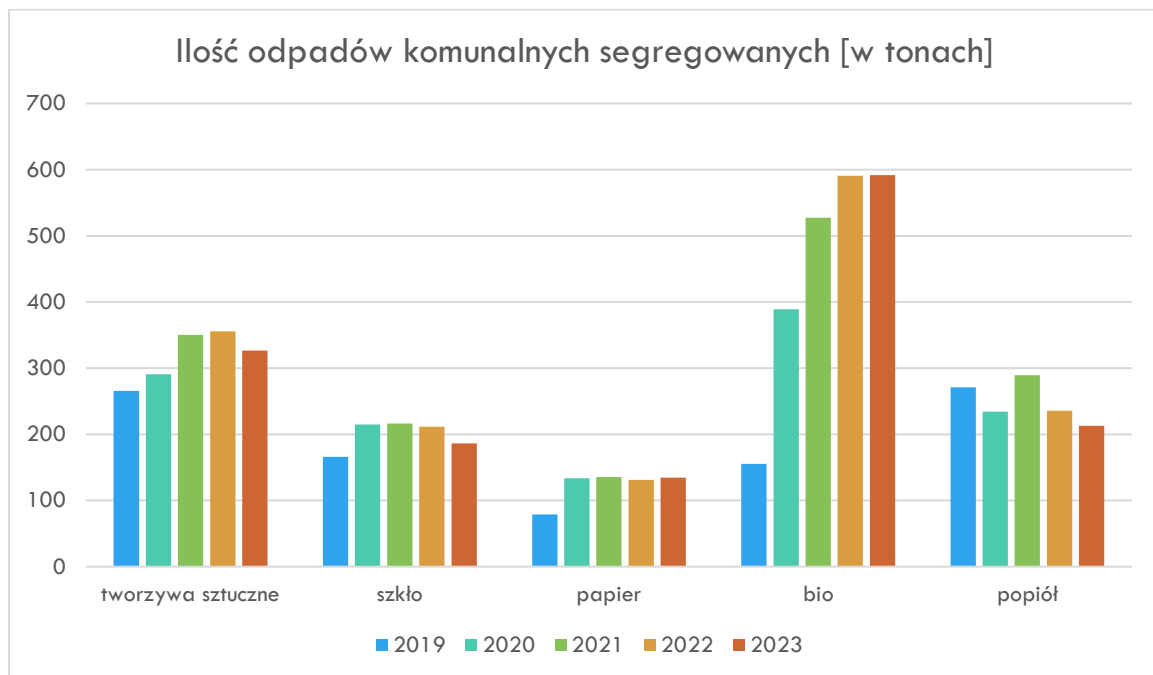
Na terenie Miasta i Gminy Prabuty nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady zgodnie z zawartą umową przekazywane były do Zakładu Utylizacji Odpadów w Gilwie Małej. Zużyte opony były przekazywane do firmy GUMEKO zajmującej się recyklingiem opon. Elektroodpady były przekazywane do firm: MAYA Victory oraz MB Recykling oraz Polskiej korporacji Recyklingu zajmujących się recyklingiem elektroodpadów.

Potrzeby związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi: Rozbudowa PSZOK-a, budowa wiat śmietnikowych (tzw. Mini PSZOKI), budowa utwardzeń pod pojemniki oraz ich ogrodzenia, zakup kontenerów i pojemników do PSZOK, zakup pojemników na odpady segregowane, zakup worków na odpady segregowane, usuwanie dzikich wysypisk śmieci, edukacja związana z segregacją odpadów.

Osiągnięte przez Miasto i Gminę Prabuty poziomy recyklingu w 2023 roku wyniosły:

- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 7,83% (30% max.);
- poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, opakowań wielomateriałowych – 48,45% (wymagany poziom 35% min.);

- Poziom „spalania odpadów” – 0%;
- Poziom składowania – 20,58%.

- Ilość właścicieli od których zostały odebrane odpady komunalne: 4 589
- Ilość mieszkańców na terenie miejskim (zgodnie z ewidencją ludności) 7 979

- Ilość mieszkańców na terenie wiejskim (zgodnie z ewidencją ludności) 4 186
 - Ilość mieszkańców na terenie miejskim (zgodnie ze złożonymi deklaracjami) 6 439
 - Ilość mieszkańców na terenie wiejskim (zgodnie ze złożonymi deklaracjami) 3 318
- Bilans Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Mieście i Gminie Prabuty w 2023 roku
- Koszty roczne odbioru odpadów komunalnych przez firmę PUM wyniosły – 1 522 545,43 zł
 - Koszty roczne utylizacji odpadów komunalnych w ZUO Gilwa Mała wyniosły – 1 572 541,22 zł
 - Pozostałe koszty utylizacji i zbierania odpadów z miejsc nie przeznaczonych do ich składowania – 27 205,22 zł
 - Zakup pojemników i worków na segregację odpadów – 89 048,20 zł
 - Dostawa i montaż wiaty śmietnikowej – 22 632,00 zł
 - Rozbudowa PSZOK-a – 247 857,99 zł
 - Pozostałe wydatki – 291 712,28 zł
- RAZEM – 3 773 542,34 zł.
- Wpłaty bieżące – 3 742 571,97 zł
 - Wpłaty zaległe – 112 318,56 zł
 - Zwroty - -26 605,15 zł
 - Nadwyżka z 2022 roku – 179 855,04 zł
 - Sprzedaż elektroodpadów i złomu z PSZOK-a – 20 021,85 zł
 - Koszty upomnień i odsetki – 31 574,14 zł
- RAZEM – 4 059 736,41 zł

7.3. Energetyka, gazyfikacja i ciepłownictwo

Dystrybucją energii elektrycznej w Polsce zajmują się lokalni Operatorzy Systemów Dystrybucyjnych (OSD). Operatorem Systemu Dystrybucyjnego sieci elektroenergetycznej wyznaczonym przez Urząd Regulacji Energetyki na terenie gminy Prabuty jest spółka ENERGA-OPERATOR Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku.

Źródłem zasilania gminy w energię elektryczną są główne punkty zasilania (GPZ Mikołajki Pomorskie i GPZ Susz).

Przez teren miasta i gminy Prabuty nie przebiegają linie elektroenergetyczne przesyłowe najwyższych napięć.

Na terenie Gminy Prabuty znajdują się linie elektroenergetyczne o łącznej długości 395 km. Na terenie gminy znajduje się 3 km linii napowietrznych wysokiego napięcia 110 kV. Długość łączna linii średniego napięcia na terenie gminy wynosi 175 km, w tym 15 km wykonane jest w technologii kablowej, natomiast sieć niskiego napięcia liczy 217 km, w tym 55 km sieci kablowej. Na terenie gminy Prabuty usytuowanych jest 127 stacji transformatorowych SN/nN słupowe oraz 4 stacje wnetrzowe.

Stan techniczny linii elektroenergetycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia na terenie miasta i gminy Prabuty oceniany jest jako dobry.

Długość linii elektroenergetycznych na terenie miasta i gminy Prabuty

Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia	napowietrzne	3 km
Linie elektroenergetyczne średniego napięcia	napowietrzne	160 km
	kablowe	15 km
Linie elektroenergetyczne niskiego napięcia	napowietrzne	162 km
	kablowe	55 km
Łączna długość		395 km

Ponadto na terenie gminy Prabuty na rzece Liwa funkcjonują 2 elektrownie wodne MEW o mocach 55kW (Młynisko) oraz 45kW (Nowy Młyn).

Gmina Prabuty jest częściowo zgazyfikowana – głównie miasto Prabuty. Na terenie miasta Prabuty budowę urządzeń i sieci gazowych oraz ich eksploatację prowadzi przedsiębiorstwo Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku. Obszar powiatu kwidzyńskiego zasilany jest w gaz ziemny wysokometanowy z krajowego systemu sieci gazowych, gazociągami wysokiego ciśnienia relacji Włocławek-Wybrzeże. Redukcja ciśnienia gazu z wysokiego na średnie odbywa się w stacji redukcyjno-pomiarowej pierwszego stopnia zlokalizowanej w miejscowości Rakowiec. Rozprowadzenie gazu do gminy Prabuty odbywa się poprzez system sieci gazowych wysokiego i średniego ciśnienia. Gaz ziemny doprowadzony jest do miasta Prabuty, natomiast miejscowości wiejskie gminy nie są zgazyfikowane.

Na terenie miasta Prabuty eksploatowana jest jedna stacja redukcyjno-pomiarowa pierwszego stopnia zlokalizowana w Prabutach przy ul. Kisielickiej oraz dwie stacje redukcyjno-pomiarowe drugiego stopnia. Na terenie miasta i gminy Prabuty eksploatowane są również następujące sieci gazowe i przyłącza:

- sieć gazowa wysokiego ciśnienia - łączna długość 10133 m;
- sieć gazowa średniego ciśnienia – łączna długość 4089 m;
- sieć gazowa niskiego ciśnienia – łączna długość 20166 m;
- 8 przyłączy gazowych średniego ciśnienia o łącznej długości 144 m;
- 544 przyłącza gazowe niskiego ciśnienia o łącznej długości 6324 m.

Zaspokajanie potrzeb ciepłych odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty odbywa się w oparciu o:

- miejski system ciepłowniczy eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach, obsługujący budynki użyteczności publicznej, placówki handlowe i usługowe oraz wielorodzinne budynki mieszkalne (osiedla Jagiełły, Ogrodowa, Stare Miasto).
- lokalny system ciepłowniczy eksploatowany przez ECO Malbork Sp. z o.o., obsługujący Szpital Specjalistyczny w Prabutach i obiekty mieszkalne zlokalizowane przy ul. Kuracyjnej i Sanatoryjnej.
- kotłownie przemysłowe
- lokalne kotłownie gazowe, olejowe lub węglowe
- indywidualne źródła i urządzenia grzewcze na paliwa stałe, ciekłe lub gazowe oraz elektryczne urządzenia grzewcze.

Miejski system ciepłowniczy eksploatowany przez Przedsiębiorstwo Wodociągów, Kanalizacji i Ciepłownictwa „PEWIK” Sp. z o.o. w Prabutach pracuje w oparciu o miejską ciepłownię gazowo-olejową będącą własnością spółki i zlokalizowaną przy ul. Ogrodowej 15. System ciepłowniczy zaopatruje w energię cieplną (ogrzewanie budynków i centralne przygotowanie ciepłej wody użytkowej) następujące grupy odbiorców:

- wielorodzinne budynki mieszkalne;
- obiekty użyteczności publicznej;
- placówki handlowe i usługowe.

Lokalny system ciepłowniczy eksploatowany przez ECO Malbork Sp. z o.o. w Malborku pracuje w oparciu o kotłownię węglowo-olejową zlokalizowaną przy ul. Sanatoryjnej 2. Lokalny system ciepłowniczy zasila obiekty Szpitala Specjalistycznego w Prabutach oraz obiekty mieszkalne położone przy ulicach Kuracyjna i Sanatoryjna.

Kotłownie lokalne zaopatrują odbiorców w głównie w ciepło do ogrzewania budynków oraz w przypadku części obiektów również na potrzeby przygotowania ciepłej wody użytkowej. Kotłownie te dostarczają ciepło do następujących grup odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty:

- obiekty w sektorze usług publicznych – placówki oświatowe oraz inne obiekty użyteczności publicznej;
- wielorodzinne budynki mieszkalne;
- placówki handlowe i usługowe;
- drobne zakłady produkcyjno-usługowe.

Część obiektów użyteczności publicznej dysponuje lokalnymi źródłami ciepła o łącznej mocy wynoszącej około 0,84 MW, opalanymi gazem ziemnym. Budynki wielorodzinne wspólnot mieszkaniowych oraz innych administratorów eksploatują kotłownie gazowe o mocy zainstalowanej na poziomie 0,4 MW. W sektorze handlu i usług największe źródła ciepła zlokalizowane są w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” ul. Łąkowa 33, w obiektach po Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, które są źródłami opalanymi gazem ziemnym. Lokalne kotłownie pracujące na potrzeby pozostałych odbiorców stanowią w większości źródła niewielkie (o mocy poniżej 100 kW) (Biedronka, Dino, PoloMarket, stacja Orlen).

Oddzielną grupę odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty stanowią zakłady przemysłowe i produkcyjno-usługowe dysponujące własnymi kotłowniami produkującymi ciepło do celów grzewczych (centralne ogrzewanie i wentylacja), przygotowania c.w.u. oraz na potrzeby technologiczne. Większymi producentami ciepła na własne potrzeby (ogrzewanie hal produkcyjnych oraz pomieszczeń biurowych i socjalnych, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz w przypadku części zakładów) do celów technologicznych w sektorze przemysłowym miasta i gminy Prabuty są:

- Remontowa Hydroster System Sp z o.o. kotłownia gazowo – olejowa.
- Drewno Palety Transport Międzynarodowy BGW Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 21 (kotłownia opalana drewnem);
- Orbit One Sp. z.o.o. ul. Wojska Polskiego 18 i 20 (kotłownia opalana gazem ziemnym i węglem kamiennym).
- WH Technologies Sp. z o.o. ul. Pusta 3c (kotłownia olejowa).

Odbiorcy zasilani ze źródeł indywidualnych stanowią największą pod względem wielkości potrzeb ciepłych grupę odbiorców ciepła na terenie miasta i gminy Prabuty. Zapotrzebowanie na moc cieplną danej grupy odbiorców stanowi ponad 63% całkowitego zapotrzebowania w skali gminy. Największy wkład w strukturę potrzeb ciepłych analizowanej grupy odbiorców wnosi budownictwo jednorodzinne (46% całkowitego zapotrzebowania w skali gminy). Dana grupa odbiorców ogrzewana jest głównie

przy wykorzystaniu indywidualnych urządzeń grzewczych na paliwa stałe (węgiel i koks), gaz ziemny oraz w niewielkim stopniu olej opałowy. Część odbiorców wyposażona jest w kotły 2-funkcyjne umożliwiające dostawę ciepła na potrzeby c.o. oraz przygotowanie c.w.u. W pozostałej grupie odbiorców przygotowanie ciepłej wody użytkowej dla potrzeb gospodarstw domowych realizowane jest w sposób indywidualny przy wykorzystaniu energii elektrycznej (termy i ciśnieniowe podgrzewacze pojemnościowe), paliw gazowych (podgrzewacze gazowe typu przepływowego), zasobników połączonych z trzonami kuchennymi i innych urządzeń na paliwo stałe. Potrzeby cieplne budownictwa wielorodzinnego w około 4% pokrywane są ze źródeł indywidualnych. Dana grupa odbiorców obejmuje zarówno budynki starsze wiekowo nie posiadające instalacji c.o. (wyposażone w piece kaflowe lub ogrzewane elektrycznie), jak również budynki nowe (z okresu od 1992 r.) wyposażone w indywidualne 2-funkcyjne kotły gazowe. Szacuje się, że w grupie odbiorców na terenie miasta i gminy Prabuty objętych dostawą ciepła ze źródeł indywidualnych występuje następująca struktura zaopatrzenia w energię cieplną:

- źródła na paliwa stałe: węgiel, koks - ok. 60%;
- OZE (biomasa, systemy solarne i inne) - ok. 10%;
- źródła olejowe - ok. 2%;
- źródła gazowe (gaz ziemny i gaz płynny LPG) - ok. 22%;
- energia elektryczna i inne - ok. 6%.

7.4. Drogownictwo i komunikacja

Przez obszar gminy i miasta Prabuty nie prowadzą żadne drogi krajowe. Na obszarze gminy krzyżują się trzy drogi wojewódzkie: droga wojewódzka nr 521 (Kwidzyn- Prabuty – Iława) przecinająca gminę z zachodu na wschód, na której skupia się główne natężenie ruchu drogowego w gminie, droga wojewódzka nr 522 (Górki – Prabuty – Trumieje – Sobiewola) przecinająca gminę z północy na południe i droga wojewódzka nr 520 (Prabuty – Kamieniec) w układzie zachód – wschód. Drogi te stanowią główną oś układu drogowego gminy i tej części powiatu kwidzyńskiego. Generują one zarówno ruch lokalny jak i tranzytowy. Łączna długość dróg wojewódzkich na terenie gminy Prabuty wynosi 42 km. Drogi wojewódzkie na całej ich długości na terenie Miasta i Gminy Prabuty są w dobrym lub bardzo dobrym stanie. Uzupełnieniem podstawowej sieci drogowej są drogi powiatowe (52,5 km) i gminne (1 22,6 km). Drogi powiatowe na terenie gminy Prabuty tworzą podstawowy układ sieci drogowej, gdyż łączą one większe miejscowości na terenie gminy z drogami wojewódzkimi i siedzibą gminy. Są to drogi o nawierzchni bitumicznej oraz gruntowe. Stan techniczny dróg i obiektów mostowych jest zróżnicowany, od zadowalającego do stanu złego, wymagającego wykonania robót remontowych, zabiegów konserwacyjno – remontowych i modernizacyjnych.

Drogi powiatowe na terenie gminy:

- nr 3206G Prabuty – Orkusz – (Trzciano)
- nr 3223G Kołodzieje – Pólko – (Babięty)
- nr 3211G Obrzynowo – (Bronowo)
- nr 3145G Obrzynowo – Jakubowo – Pachutki
- nr 3147G Antonin – Rodowo – (Stążki)
- nr 3215G Rodowo – Górowychy – Popówko
- nr 3114G Trumiejki – Grodziec – (Pławty)
- nr 3143G Kamienna – Gdakowo – (Wilczewo)
- nr 3146G Jakubowo – (Dworek)
- nr 3221G Grodziec – (Jawty)
- nr 3218G Raniewo – Kleczewo – Stary Kamień

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służącym miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych. Drogi gminne (1 22,6 km) w przeważającej części posiadają nawierzchnię gruntową (81,1 km), drogi o nawierzchni twardej mają łącznie długość 41,5 km.

W 2023 roku na terenie Miasta i Gminy Prabuty została zmodernizowana:

- ul. Czarnieckiego dł. 0,15 km
- droga Górowychy – Rodowo dł. 2,8 km
- droga w Obrzynie dł. 0,23 km
- droga w Gontach Małych dł. 0,26 km
- przebudowano chodniki przy ul. Daszyńskiego

Przez teren gminy Prabuty przebiegają dwie linie kolejowe: nr 9 i nr 218. Linia kolejowa nr 9 (Magistrala E65) łącząca Warszawę z Gdynią, ze stacją w Prabutach i przystankiem osobowym w Gdakowie, jest obecnie zmodernizowana (w 2021 roku PKP zakończyło gruntowną modernizację

dworca kolejowego wraz z jego otoczeniem). Linia kolejowa nr 218 Prabuty – Kwidzyn, na której obecnie odbywa się wyłącznie ruch pociągów towarowych.

7.5. Telekomunikacja

Gmina Prabuty znajduje się w zasięgu wszystkich działających na terenie Polski operatorów telefonii komórkowej. Sukcesywnie modernizowana i rozbudowywana jest infrastruktura internetowa, coraz większy dostęp do sieci światłowodowej na terenie miejskim i wiejskim.

7.6. Usługi dla ludności

Sieć usług podstawowych w gminie jest wystarczająca. Do podstawowych usług należą placówki pocztowe, apteki, placówki bankowe i bankomaty, stacje PKP, stacje benzynowe, świetlice, boiska sportowe, sale gimnastyczne, baza noclegowa, restauracje.

Zestawienie placówek obsługi ludności przedstawiono w tabeli poniżej.

RODZAJ OBIEKTU	LICZBA	LOKALIZACJA
Placówki pocztowe	1	Prabuty ul. Warszawska
Paczkomaty	7	Prabuty, ul. Jagotty, ul. Jagiełły x2, ul. Pusta, Kolejowa, Łąkowa, Malborska
Banki	3	Prabuty, ul. Kwidzyńska, ul. Kraszewskiego, ul. B. Prusa
Agencje Bankowe	1	Prabuty, ul. Daszyńskiego
Bankomaty	6	Prabuty, ul. Kraszewskiego x 2, ul. B. Prusa, ul. Kwidzyńska, ul. Jagiełły, Łąkowa
Apteki	3	Prabuty, ul. Łąkowa x2, ul. Malborska
Stacje benzynowe	3	Prabuty, ul. Jagiełły, ul. Malborska, ul. Kwidzyńska
Stacje PKP	2	Stacja Prabuty, przystanek osobowy Gdakowo
Świetlice/Placówki wsparcia dziennego	14	Gilwa, Gonty, Górowychy, Grodziec, Jakubowo, Kleczewo, Kołodzieje, Laskowice, Obrzynowo, Rodowo, Sypanica, Szramowo, Trumiejki, Prabuty
Sale gimnastyczne	5	Prabuty, ul. Obrońców Westerplatte, Grunwaldzka, Szkolna, Rodowo, Trumiejki
Boiska sportowe	14	Prabuty, ul. Jagiełły, ul. Kuracyjna, ul. Polna, Gdakowo, Gonty, Kołodzieje, Laskowice, Obrzynowo, Rodowo, Stańkowo, Stary Kamień, Sypanica, Szramowo, Trumiejki
Baza noclegowa	11	Prabuty, ul. Malborska, ul. Rypińska, Górowychy, Laskowice x2, Sypanica, Kołodzieje x3, Rodowo Małe x2.
Restauracje/ bary	10	Prabuty, ul. Malborska, ul. Daszyńskiego x2, ul. Legionów, ul. Jagiełły, ul. Warszawska, ul. Ogrodowa, ul. Kolejowa, ul. B. Prusa, Kołodzieje
Łądownisko sportowo - rekreacyjne	1	Stary Kamień

8. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest ważnym zadaniem własnym Gminy, zaliczanym do obszaru przeciwdziałania i zapobiegania degradacji życia społecznego. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach jest jednostką, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej w gminie Prabuty.

Siedziba M-GOPS Prabuty znajduje się w Prabutach, przy ul. Łąkowej 24.

Według stanu na 31.12.2023 r. w M-GOPS Prabuty zatrudnionych było 41 pracowników.

Wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco (etaty):

- Kierownik - 1
- Zastępca Kierownika - 1
- Główna Księgowa - 1
- Pracownicy socjalni – 7
- Inspektorzy – 13
- Asystent rodziny – 2
- Sekretarka – 1
- Kierownik/ Animator w Klubie Seniora – 2,5
- Kierownik w Placówce Wsparcia Dziennego – 1
- Usługi opiekuńcze/ opiekun – 8
- Kierowca/ konserwator – 1
- Pracownik administracyjno – gospodarczy - 2

Do głównych zadań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach należy prowadzenie całokształtu spraw w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności na:

- tworzeniu warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej,
- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawami świadczeń,
- pracy socjalnej, jako działalności zawodowej skierowanej na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, oraz tworzenie warunków do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin.

Przy realizacji zadań Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach współpracuje m.in. z Urzędem Miasta i Gminy w Prabutach, Powiatowym Urzędem Pracy w Kwidzynie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym w Kwidzynie, Kuratorami Zawodowymi Rodzinnymi i społecznymi, Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „MEDICUS” Prabuty, Komisariatem Policji w Prabutach, szkołami, parafią św. Wojciecha w Prabutach, Bankiem Żywności w Tczewie.

Przy M-GOPS Prabuty działa **Stowarzyszenie na rzecz pomocy osobom ubogim**. Środki zebrane ze składek członkowskich i pozyskane od sponsorów są wykorzystywane na zapomogi w formie pieniężnej i rzeczowej dla osób w trudnej sytuacji materialno – bytowej i zdrowotnej.

Powody udzielania pomocy rodzinom

Powody udzielania pomocy i wsparcia	Liczba rodzin ogółem
UBÓSTWO	388
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	433
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	298
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO OGÓŁEM	234
BEZROBOCIE	219
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA I OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	27
ALKOHOLIZM	74
BEZDOMNOŚĆ	30
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	12
PRZEMOC W RODZINIE	1
NARKOMANIA	8

W 2023 r. Ośrodek objął pomocą społeczną następujące typy rodzin:

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	
Rodziny Ogółem	603	1404
o liczbie osób		
1	331	331
2	58	116
3	48	144
4	79	316
5	45	225
6 i więcej	42	272
w tym (z wiersza 1) rodziny z dziećmi ogółem	217	950
o liczbie dzieci		
1	46	135
2	78	307
3	56	269
4	24	144
5	10	68
6	1	8
7 i więcej	2	19
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM	64	228
o liczbie dzieci		
1	21	50
2	18	61
3	19	81

4 i więcej	6	36
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM	129	180
o liczbie osób		
1	97	97
2	22	44
3	5	15
4 i więcej	5	24

W 2023 r. M-GOPS wypłacił na realizację świadczeń z pomocy społecznej fundusze na:

1. **ZASIŁKI STAŁE:** 163 osoby, 1 667 świadczeń, kwota 975 808,00 zł. W stosunku do poprzedniego roku liczba osób pobierających zasiłek stały wzrosła o 10 osób.
2. **zasiłki okresowe** – 266 rodzin (-20 do roku 2022), kwota 614 914,00 zł (- 89 992 zł do roku 2022).
3. **zasiłki celowe** – 346 osób, kwota 402 313 zł.
4. **Sprawienie pogrzebu** – zlecono 3 pogrzeby (sprawienie pogrzebu dotyczy osób zmarłych, które nie były ubezpieczone i nie pozostawiły masy spadkowej, nie miały rodziny lub rodzina nie była w stanie sprawić pochówku z uwagi na trudną sytuację finansową) na kwotę 6 980 zł
5. **schronienie** – Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. W 2023 r. M-GOPS udzielił schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych w Borowym Młynie, Sztumie, Szawaldzie i Nowym Stawie (pomocy w pokryciu opłaty za pobyt w schronisku) 18 osobom (bez zmian) na łączną kwotę 302 039,00 zł.
6. **Wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobami ubezwłasnowolnionymi**

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznawane jest przez sąd właściwy ze względu zamieszkania osoby podlegającej opiece, a w przypadku braku miejsca jej zamieszkania – sąd miejsca jej pobytu. Przyznawanie wynagrodzenia przez sąd wynika stąd, że wykonuje on stały nadzór nad sprawowaniem opieki i w związku z tym dysponuje wiedzą o dochodach i majątku podopiecznego. W 2023 roku Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach wypłacił 1 opiekunowi przyznane postanowieniem Sądu wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad 3 osobami ubezwłasnowolnionymi, na kwotę 10 436 zł.

7. **Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej**

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach wydaje decyzje na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tj. Dz. U. z 2022r. poz.2561 z późn. zm.) dotyczące potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie ww. ustawy na okres 90 dni mogą korzystać:

- osoby nieubezpieczone,
- osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,

- osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2023 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano 30 decyzji administracyjnych.

- 8. Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 – 2023** - Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 1 200,00 zł (600 zł kryterium dochodowe dla osoby w rodzinie x 200%), a dla osoby samotnie gospodarującej 1 552,00 zł (776 zł kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej x 200%).

Pomoc w formie dożywiania przyznawano na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, tj. na zasadach określonych w Uchwale Rady Ministrów o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz w ustawie o pomocy społecznej. W 2023 roku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” objęto pomocą w formie gorącego posiłku 417 osób, które otrzymały pomoc o łącznej kwocie 685 436,32 zł (z tego: środki własne 148 588,00 zł, dotacja 460 034,00 zł).

Dożywianie prowadzone było łącznie w 7 placówkach na terenie miasta i gminy Prabuty (2 przedszkolach, 5 szkołach).

Dożywianie zapewniane jest w formie ciepłego posiłku, zarówno w przedszkolach jak i szkołach.

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku lub gdy przyznanie pomocy w formie posiłku było nieuzasadnione ze względu na sytuację osobistą lub rodzinną Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał finansową. Pomoc w tej formie otrzymały 323 rodziny (794 osób w tych rodzinach), tj. 1 119 świadczeń. Średni koszt jednego świadczenia pieniężnego w 2023 roku wyniósł 288,12 zł.

9. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa w roku 2023

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach przy współpracy z Bankiem Żywności w Tczewie, realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa Podprogram 2021 Plus współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom naszej gminy pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących w okresie kwiecień 2023 – wrzesień 2023.

1. Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze:

- warzywne i owocowe (grostek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, sok jabłkowy, powidła śliwkowe);
- skrobiowe (makaron jajeczny, makaron kukurydziany bezglutenowy, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane),
- mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający),
- mięsne (szynka drobiowa, paszтет wieprzowy, filet z makreli w oleju),
- cukier (cukier biały, miód wielokwiatowy),
- tłuszcze (olej rzepakowy),
- dania gotowe (gołąbki w sosie pomidorowym)

2. Pomoc żywnościowa trafiła do 800 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu miasta i gminy Prabuty.

3. Wydaliśmy osobom potrzebującym: 9,36 ton żywności w formie 800 paczek żywnościowych.

4. W ramach POPŻ Podprogramu 2021 Plus dla 26 osób korzystających z pomocy żywnościowej przeprowadzono 1 warsztat edukacyjny - „Niemarnowanie Żywności” w ramach działań towarzyszących.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach w związku z wejściem w życie Ustawy o przeciwdziałaniu marnotrawieniu żywności dystrybuował produkty spożywcze z marketu Biedronka, z krótkim terminem przydatności. W okresie listopad- grudzień 2023 r. wydano żywność:

- w m-cu listopadzie 2023 r. o wadze ok. 325,90 kg na kwotę 7251,78 zł,
- w m-cu grudniu 2023 r. o wadze ok. 261,50 kg na kwotę 4817,52 zł.

Łącznie wydano produkty żywnościowe o wadze: 587,40 kg , w łącznej kwocie :
12 69,30 zł.

10. Dodatki mieszkaniowe

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach realizuje zadania nałożone ustawą o dodatkach mieszkaniowych. Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu umożliwienie osobom o niskich dochodach pokrycie części kosztów utrzymania mieszkania. Jest to forma pomocy dla osób, które przy wykorzystaniu własnych możliwości finansowych nie są w stanie pokryć obciążających ich kosztów związanych z zajmowaniem lokalu mieszkalnego.

W 2023 roku z pomocy w formie dodatku mieszkaniowego skorzystało 279 gospodarstw domowych.

Ośrodek w 2023 roku na pomoc w formie dodatku mieszkaniowego wydał łącznie 643.912,50 zł

11. Dopłaty do czynszu

Miasto i Gmina Prabuty przystąpiła do Programu „Mieszkanie na start” realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Obecnie o dopłaty do czynszu mogą starać się najemcy mieszkań położonych w budynku (TBS) przy ul. Obrońców Westerplatte 2A w Prabutach zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu (Dz. U. z 2024 r. poz. 506). W 2023 roku z pomocy w formie dopłat do czynszu skorzystało łącznie 10 gospodarstw domowych na łączną kwotę 37.096,99 zł.

12. Refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych – dodatek gazowy.

W ramach Rządowej tarczy energetycznej w 2023 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach realizował zadanie, którym była refundacja podatku VAT dla odbiorców paliw gazowych.

Ustawa o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U.2022 poz.2687 ze zm.) wprowadziła wsparcie dla najbardziej wrażliwych odbiorców, którzy wykorzystują gaz do ogrzewania domów.

Zwrot opłaconego podatku VAT przysługiwał osobom o najniższych dochodach:

- 2100 zł dochodu na miesiąc dla jednoosobowego gospodarstwa domowego
- 1500 zł dochodu na osobę na miesiąc w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

Równowartość VATu dla gospodarstw domowych zwracana jest na podstawie opłaconej faktury. W okresie od 1 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku wpłynęło 160 wniosków, w tym 146 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie i wypłacono łączną kwotę refundacji podatku VAT w wysokości: 24 033,15 zł.

Dotacja zaplanowana na realizację tego zadania stanowiła kwotę 24 520,15 zł. Na realizację zadania (refundacja podatku VAT) wypłacono 24 033,15 zł, na koszty obsługi zadania wydano : 480,64 zł, łącznie: 24 513,79 zł, co stanowi 99,97 %.

Zadania MGOPS w zakresie wspierania rodziny

1. Asysta rodzinna

W 2023 r. Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznej pracy socjalnej w zakresie asysty rodzinnej. W 2023 roku asystenci rodziny pracowali z 30 rodzinami (49 osób dorosłych i 66 dzieci) w tym 15 rodzin nowo objętych oraz 15 rodzin, z którymi nie zakończono jeszcze pracy bezpośrednio z ubiegłych lat. Z 11 rodzinami w 2023 roku zakończono pracę.

2. Piecza zastępcza

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach zobowiązany jest do ponoszenia części wydatków ze względu na umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W 2023 roku do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Prabutach wpłynęło 6 decyzji o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej jak również noty obciążeniowe dotyczące pokrycia części kosztów związanych z utrzymaniem dziecka w pieczy zastępczej zgodnie z zawartym porozumieniem z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kwidzynie. W/w decyzje dot. pobytu dzieci w pieczy zastępczej (8 dzieci w Domu Dziecka, 10 dzieci w niezawodowej rodzinie zastępczej, 10 dzieci w rodzinie spokrewnionej, 13 dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka oraz 4 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej).

Łączny koszt refundacji pobytu 45 dzieci w pieczy zastępczej za rok 2023 wyniósł 483 566,63 zł.

3. Wsparcie rodzin w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny w 2023 r. podejmował działania mające na celu udzielenie pomocy osobom lub rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych oparta była na wypracowanej instrukcji postępowania w sprawie realizacji procedury "Niebieskie Karty".

W zależności od panującej sytuacji w rodzinie rozeznanie sytuacji odbywało się min. przez kontakt z poszczególnymi członkami Zespołu Interdyscyplinarnego czy Grup Roboczych.

Szczególne uwagę koncentrowano na rodzinach, w których jako osobę podejrzaną o doznawanie przemocy wskazywano dziecko. Posiedzenia grup roboczych były koordynowane przez osoby zajmujące się daną rodziną min. przewodniczącego zespołu, pracownika socjalnego, policjantów, pedagogów poszczególnych szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych, nauczyciela przedszkola oraz kuratorów zawodowych.

Zespół Interdyscyplinarny w 2023 r. prowadził procedurę "Niebieskiej Karty" w 26 rodzinach.

W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego w roku 2023 odbyły się:

- 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego – posiedzenia odbywały się osobiście.

Podczas spotkań Zespołu omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie, podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskie Karty”, ustalano plany działań.

- 49 posiedzeń grup roboczych – posiedzenia odbywały się osobiście.

Na posiedzeniach grup roboczych omawiano informacje z działalności poszczególnych grup roboczych oraz poruszano sprawy dotyczące problemu przemocy na terenie gminy Prabuty.

Efekty działań Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych:

- podczas spotkań grup roboczych założono 29 Niebieskich kart C oraz 26 Niebieskich kart D;
- przekazano 9 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Kwidzynie;
- 4 razy informowano Sąd Rejonowy w Kwidzynie III Wydział Rodzinny i Nieletnich o sytuacji małoletnich wychowujących się w rodzinach, w których występuje przemoc;
- zakończono prowadzenie 25 Niebieskich Kart;
- wydano 4 nakazy opuszczenia mieszkania
- złożono wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w stosunku do 1 osoby

Rodziny doświadczające przemocy miały również możliwość uzyskiwania specjalistycznego wsparcia w Punkcie Konsultacyjnym przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Prabutach, gdzie korzystały z pomocy specjalistów.

4. Placówki Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży w Prabutach, Kleczewie, Laskowicach i Trumiejkach.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach realizuje zadania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną. Funkcjonujące przy Ośrodku Placówki Wsparcia Dziennego – „Centralna Kuźnia Młodych” wykonują stałą pracę z dzieckiem i jego rodziną. Zatrudniona kadra służy pomocą w nauce, organizuje czas wolny, kształtuje rozwój zainteresowań oraz organizację zabawy i zajęcia sportowe. Placówki stwarzają warunki do fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju dziecka. Celem ich jest poszanowanie podmiotowości dziecka, wysłuchania jego zdania i w miarę możliwości uwzględnienia jego wniosków we wszelkich dotyczących go sprawach.

Placówki te wspomagają i uzupełniają pracę szkoły we wszystkich jej zakresach: opieki, oddziaływań wychowawczych i dydaktycznych.

Zadania MGOPS w zakresie wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych

1. Program „Korpus wsparcia seniora”

Korpus Wsparcia Seniora to program, którego celem jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 65 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie gminy, wpisujących się we wskazane w programie obszary oraz realizacja usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych. Gmina Prabuty / MGOPS w 2023 r. otrzymała dotację celową na realizację działań przewidzianych w programie, w kwocie 11 200,00 zł.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował program w okresie od stycznia 2023 roku do grudnia 2023 roku. Łącznie wsparcie otrzymało 16 seniorów.

2. Usługi opiekuńcze

Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona. Usługi mogą być przyznane również osobie, która ma rodzinę, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni i zstępni nie mogą takiej opieki zapewnić.

Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. wynosił 33,53 zł, zaś w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r. wynosił 34,49 zł.

W 2023 r. wydatki związane ze świadczeniem usług opiekuńczych, wyniosły 558 080 zł. Z usług opiekuńczych korzystało ogółem 79 osób.

3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Koszt jednej roboczogodziny ww. usług w 2023 roku w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. wynosił 70 zł, zaś w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2023 r. wynosił 99 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były w ramach zadań zleconych i obejmowały usługi świadczone na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania. W 2023 roku świadczone były przez 10 terapeutów dla 11 osób (dzieci). W 2023 r. wydatki związane ze świadczeniem usług specjalistycznych, wyniosły 390 385 zł.

4. Pobyt w Domach Pomocy Społecznej

W 2023 r. na podstawie skierowań wydanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach do domu pomocy społecznej trafiły 4 osoby.

W 2023 r. w domach pomocy społecznej przebywało 28 osób. Koszt pobytu osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniósł 1 270 195 zł.

5. Placówki wsparcia dla osób starszych

Na terenie gminy Prabuty w 2023 roku działały dwie placówki wsparcia dla osób starszych:

- Klub Senior+ (dla 30 osób)- działający w ramach rządowego wieloletniego Programu "Senior +" na lata 2015-2020.
- Placówka Wsparcia Dziennego „OAZA” (dla 60 osób) - działająca w ramach unijnego projektu „Aktywnie w Gminie Prabuty”.

6. Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023”

Program pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2023” realizowany był w ramach programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. celem programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu:

- dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz

- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym, lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób.

W ramach tego programu w 2023 r. 36 osób skorzystało z usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, a Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Prabutach wydatkował na ten cel kwotę 342 560,83 zł.

Pełne dane dot. działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zawarte są w sprawozdaniu z działalności MGOPS Prabuty za 2023 rok oraz Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok.

9. Bezpieczeństwo

9.1. Ochotnicza Straż Pożarna

Niezmiennie do roku poprzedniego na terenie Miasta i Gminy Prabuty w 2023 roku działało 7 Ochotniczych Straży Pożarnych: Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Prabutach, Ochotnicza Straż Pożarna w Jakubowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Kołodziejach, Ochotnicza Straż Pożarna w Obrzynowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Sypanicy, Ochotnicza Straż Pożarna w Szramowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Trumiejkach

W 2023 roku do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego włączonych były trzy OSP z terenu Miasta i Gminy Prabuty (MOSP Prabuty, OSP Sypanica oraz OSP Kołodziej). Strażacy z Ochotniczych Straży Pożarnych uczestniczyli w zabezpieczaniu zdarzeń drogowych, pożarach, usuwaniu połamanych drzew i innych miejscowych zagrożeniach. Łącznie jednostki OSP wyjechały do 199 zdarzeń (o 91 wyjazdów mniej niż w 2022 roku). Zgłoszonych było łącznie 6 fałszywych alarmów. Do największej ilości zdarzeń ratowniczo – gaśniczych (łącznie 137 – tj. o 38 wyjazdów mniej niż w 2022 r.) wyjeżdżała Miejska Ochotnicza Straż Pożarna w Prabutach.

Jednostka	Pożary			Miejscowe zagrożenia			Alarmy fałszywe			Ogółem wyjazdy		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
MOSP Prabuty	50	68	38	91	102	93	13	5	6	154	175	137
OSP Kołodziej	14	23	16	24	23	7	3	0	0	41	46	23
OSP Trumiejki	4	6	2	1	7	5	0	0	0	5	13	7
OSP Sypanica	9	11	6	13	22	12	1	0	0	22	33	18
OSP Obrzynow	6	9	3	4	6	4	1	2	0	11	17	7
OSP Jakubowo	1	2	0	2	4	0	0	0	0	4	6	0
OSP Szramowo	0	0	2	0	0	5	0	0	0	0	0	7
RAZEM	84	119	67	135	164	126	19	7	6	239	290	199

9.2. Policja

Sytuacja kadrowa w Komisariacie Policji w Prabutach - Stan etatowy Komisariatu Policji w Prabutach wynosi 17 funkcjonariuszy i dwóch pracowników cywilnych. W grudniu 2022r. w Komisariacie Policji w Prabutach nie było żadnych wakatów natomiast w grudniu 2023r. ilość wakatów wynosiła cztery i były to wakaty w Ogniwie Patrolowo Interwencyjnym.

Zagrożenie przestępczością - Dane statystyczne dotyczące przestępczości ogólnej w 2023 roku na terenie Miasta i Gminy Prabuty.

Postępowania wszczęte ogólnie w 2022r.	Postępowania wszczęte ogólnie w 2023r.
206	207

Ilość postępowań wszczętych w poszczególnych kategoriach.

1. Kradzież, kradzież z włamaniem, kradzież pojazdu, zniszczenie mienia, rozbój, bójka i pobicie, uszkodzenie ciała

Postępowania wszczęte w 2022r.	Postępowania wszczęte w 2023r.
47	67

2. Nietrzeźwy kierujący

Postępowania wszczęte w 2022r.	Postępowania wszczęte w 2023r.
14	13

3. Przestępstwa narkotykowe

Postępowania wszczęte w 2022r.	Postępowania wszczęte w 2023r.
5	13

W 2023r. funkcjonariusze Komisariatu Policji w Prabutach prowadzili praktycznie taką samą jak w 2022r. ilość postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwa. Z wszystkich 207 wszczętych spraw 74 postępowania zakończyły się skierowaniem aktu oskarżenia, 42 postępowania zakończyły się umorzeniem z powodu nie wykrycia sprawcy. Cztery postępowania zostały zawieszonych ze względu na okoliczności wyłączające możliwość ich zakończenia. Pozostałe 87 postępowania zostało zakończonych umorzeniem ze względu na brak znamion przestępstwa.

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

2022r.		2023r.	
WYPADKI	4	WYPADKI	4
KOLIZJE	18	KOLIZJE	16
NIETRZEŻWY KIERUJĄCY	14	NIETRZEŻWY KIERUJĄCY	13

Analizując zdarzenia z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym wskazać należy i utrzymują się one w bardzo zbliżonym poziomie do roku 2022.

Praca prewencyjna - służby patrolowe.

Ilość służb zewnętrznych zrealizowanych przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Prabutach (służba: patrolowa, patrolowo-interwencyjna, obchodowa)

2022r. – na rzecz służb zewnętrznych wykonano łącznie 1836 służb w wymiarze 8 godzin.

2023r. – na rzecz służb zewnętrznych wykonano łącznie 1630 służb w wymiarze 8 godzin.

W toku pełnionych służb prewencyjnych funkcjonariusze Komisariatu Policji w Prabutach przeprowadzili 1663 kontrole drogowe (w 2022r. było ich 1792) , wystawili łącznie 569 mandatów karnych (w 2022r. było ich 747). W 2023r. przeprowadzono łącznie 267 postępowań o wykroczenia (w 2022r. było ich 211) z czego do sadu skierowano 63 wnioski o ukaranie (w 2022r. do sądu skierowano 40 wniosków o ukaranie).

Przemoc domowa

	2022	2023
Ilość sporządzonych Niebieskich Kart	18	21

Analizując ilość niebieskich kart sygnalizujących problem przemocy w rodzinie wskazać należy że w 2023r w porównaniu do 2022r. nastąpił niewielki wzrost ilości sporządzonych niebieskich kart. Zestawiając to z ilością postępowań wszczętych z art. 207§1KK tj. „znęcanie się” wskazać należy iż ilość zdarzeń z zakresu przemocy domowej w porównaniu do 2022r. była praktycznie taka sama ponieważ zarówno w 2022r. jak i w 2023r. wszczęto z tej kategorii po osiem postępowań przygotowawczych. .

Współpraca z innymi podmiotami - W 2023r. funkcjonariusze Komisariatu Policji w Prabutach w ramach współpracy z innymi podmiotami tj. SOK Strażą Leśną, Strażą Łowiecką przeprowadzili łącznie 15 wspólnych służb. Jest to mniej w porównaniu do 2022r. w którym zrealizowano łącznie 24 takie służby.

10. Służba zdrowia

W 2023 roku na terenie Miasta i Gminy Prabuty działały 2 przychodnie.

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Medicus” zlokalizowany w Prabutach przy ul. Łąkowej 33. NZOZ „Medicus” oferuje kompleksową opiekę zdrowotną: konsultacje lekarzy pierwszego kontaktu, opiekę pielęgniarek i położnych rodzinnych, lekarzy specjalistów oraz zabiegi rehabilitacyjne i fizykoterapię. Dodatkowo placówka ta uczestniczy w realizacji profilaktycznych programów zdrowotnych. Realizowane są umowy zawarte z NFZ oraz wykonywane są świadczenia komercyjne. Przychodnia działała od poniedziałku do piątku w godzinach 7:30 – 18:00. W dni powszednie po godzinie 18, nocną oraz świąteczną opiekę zdrowotną dla mieszkańców miasta i gminy Prabuty w przypadku nagłego zachorowania, pogorszenia stanu zdrowia, gdy nie ma objawów sugerujących zagrożenie życia lub w przypadku zgonu osoby usługi świadczy Szpital Zdrowie w Kwidzynie.

W NZOZ „Medicus” w ramach Podstawowej Opieki Zdrowotnej przyjmowało 8 lekarzy, pracowało 8 pielęgniarek (3 w terenie) oraz położna. W NZOZ „Medicus” działa 6 poradni specjalistycznych (Neurologiczna, Ginekologiczno – Położnicza, Alergologiczna, Otolaryngologiczna, Okulistyczna oraz Poradnia rehabilitacyjna).

- Centrum Medycyny Rodzinnej Prabuty – Katarzyna Dymek – zlokalizowany w Prabutach przy ul. Jagielly 26A. Placówka oferuje kompleksową opiekę zdrowotną: konsultacje lekarza pierwszego kontaktu, lekarzy specjalistów oraz zabiegi rehabilitacyjne i fizykoterapię. Wykonywane są głównie świadczenia komercyjne, lekarz pierwszego kontaktu realizuje umowę zawartą z NFZ. Przychodnia działa od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00 – 18:00.

- W niedużej odległości od centrum Prabut (2 km) znajduje się Szpital Specjalistyczny, który posiada jedną z największych kubatur budynków szpitalnych w województwie pomorskim. Szpital został zakwalifikowany do systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ), zwany popularnie siecią szpitali. W szpitalu znajduje się 6 oddziałów (anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgii ogólnej, chirurgii klatki piersiowej, chorób wewnętrznych, pulmonologii, gruźlicy i chorób płuc), 4 pracownie (endoskopii, diagnostyki obrazowej, histopatologiczna, laboratorium) oraz 4 poradnie (chirurgii ogólnej, chirurgii klatki piersiowej, onkologiczna, chorób płuc).

11. Oświata, Kultura, Turystyka

11.1 Oświata

System oświaty na terenie Miasta i Gminy Prabuty funkcjonuje poprzez cztery obwody szkolne, ponadto w mieście funkcjonują dwa przedszkola niepubliczne oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych.

Aktualna sieć szkolnictwa podstawowego, zaspokaja rzeczywiste zapotrzebowania społeczne. Zgodnie z prognozą demograficzną systematycznie zmniejsza się liczba dzieci w wieku szkolnym i niezbędnym będzie stałe dostosowanie sieci placówek oświatowych do zmian demograficznych i prawnych.

Znaczącą potrzebą jest również kontynuacja prac remontowo – modernizacyjnych wewnątrz budynków połączona z rozbudową bazy sportowej. Reforma systemu edukacji zapoczątkowana w 2016 roku oraz zmiany cywilizacyjne wymagają stałego doposażania szkół w nowoczesne środki dydaktyczne.

Współpraca Miasta i Gminy Prabuty z Pomorskim Kuratorem Oświaty w Gdańsku odbywa się w zakresie:

- opiniowania arkuszy organizacji pracy szkół podstawowych
- oceny pracy dyrektorów szkół
- awansu zawodowego nauczycieli
- udział w pracach komisji konkursowych na dyrektorów szkół
- ustalania kwalifikacji zawodowych nauczycieli
- realizacji rządowych programów dedykowanych edukacji
- Realizacji dotacji oświatowych oraz dystrybucji środków z Funduszu Pracy w zakresie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników
- działalności interwencyjnej

SIEĆ PUBLICZNYCH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH PROWADZONYCH PRZEZ MIASTO I GMINĘ PRABUTY		
Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły, adres innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych	Granice obwodu szkoły
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Obrońców Westerplatte w Prabutach	ul. Obrońców Westerplatte 11, 82-550 Prabuty	Prabuty, Gąski, Gonty, Grażymowo, Julianowo, Kałdowo, Kleczewo, Laskowice, Orkusz, Raniewo, Stańkowo, Stary Kamień, Stary Młyn, Sypanica, Szramowo
	ul. Grunwaldzka 6, 82-550 Prabuty	
	Oddział Przedszkolny (5-6 latki), ul. Obrońców Westerplatte 11, 82-550 Prabuty	
Szkoła Podstawowa w Obrzynowie	Obrzynowo 37, 82-550 Prabuty	Obrzynowo, Jakubowo, Pachutki, Stańkowo
	Oddział Przedszkolny Obrzynowo 8, 82-550 Prabuty	

Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie	Rodowo 14, 82-550 Prabuty	Rodowo, Antonin, Gdakowo, Gonty, Górowychy, Górowychy Małe, Julianowo, Kamienna, Laskowice, Orkusz, Rodowo Małe, Sypanica, Szramowo
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach	Trumiejki 42, 82-550 Prabuty	Trumiejki, Gilwa, Grodziec, Kołodzieje, Kowale, Pilichowo, Pólko
	Oddział Przedszkolny, Kołodzieje 35, 82-550 Prabuty	

Uczniowie w Mieście i Gminie Prabuty

Liczba uczniów szkół podstawowych – 956; w tym: 689 - miasto, 267 - wieś.

Liczba oddziałów klasowych w szkołach: 57 + 5 oddziałów przedszkolnych

Liczba przedszkolaków: 380; w tym: 295 w przedszkolach i 85 w oddziałach przedszkolnych.

Liczba uczniów dowożonych: 410, w tym 18 przedszkolaków.

Liczba uczniów objętych dożywianiem w stołówkach szkolnych i przedszkolach: 380

Liczba uczniów realizujących nauczanie indywidualne oraz zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia: 18 (różne okresy roku szkolnego)

Liczba uczniów z niepełnosprawnościami dowożonych do SOSW Barcice, Kisielice, Kwidzyn oraz przedszkola specjalnego: 16

Liczba uczniów dowożonych do OREW w Prabutach: 8

Liczba uczniów z niepełnosprawnościami dowożonych przez rodziców: 7

Liczba uczniów subwencionowanych w latach 2018 – 2022

Przedszkole Niepubliczne Bratek – Jedyńka – liczba dzieci: 148 w tym: 5 dzieci z niepełnosprawnościami i 1 dziecko ze wczesnym wspomaganie

Przedszkole Niepubliczne Miś Uszatek – liczba dzieci: 147

Realizowane w szkołach podstawowych projekty edukacyjne i programy profilaktyczne w 2023 roku:

Spójrz inaczej na agresję, Szklanka mleka, Owoce i Warzywa w szkole, Wolność oddechu, zapobiegaj astmie, Bezpieczna droga do szkoły, Spotkanie z Leonem, Akademia Bezpiecznego Puchatka, Nie pal przy mnie proszę, Znajdź właściwe rozwiązanie, Podaruj gazetce jej siódme życie, Program Żonkil, Przedszkole promujące zdrowie, Edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych, Szkolny wolontariat, Szkolny klub UNICEF, Program edukacyjny KODER JUNIOR, Technologie z klasą, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, Lekcja Enter, Uzależnienia wokół mnie, Tydzień edukacji globalnej pod hasłem „To nasz świat. Uczyńmy go lepszym”, 1Planet4All – razem dla klimatu, Światowy Dzień Wody, Europa o klimacie, Dzień Ziemi – przywróć naszą Ziemię – szkolna gra interaktywna, Bezpieczni w sieci, Szkoła bliska pracy.

WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTÓW (14 – 16 maja 2023 r.)

Lp.	Średnia	JĘZYK POLSKI		MATEMATYKA		JĘZYK ANGIELSKI	
1	Krajowa	66%		53%		66%	
2	Pomorskie	67%		52%		66%	
3	Powiat Kwidzyński	68%		54%		65%	
4	Gmina	70%/66%		44%/39%		65%/45%	
5	SP 2 Prabuty	70%	Stanin 6	44%	Stanin 4	65%	Stanin 5
6	SP Obrzynowo	49%	Stanin 2	24%	Stanin 1	53%	Stanin 2
7	SP Rodowo	74%	Stanin 7	61%	Stanin 7	62%	Stanin 5
8	SP Trumiejki	71%	Stanin 7	24%	Stanin 1	25%	Stanin 1

Nazwy staninów: 1 – najniższy, 2 – bardzo niski, 3 – niski, 4 – niżej średni, 5 – średni, 6 – wyżej średni, 7 – wysoki, 8 – bardzo wysoki, 9 – najwyższy.

Zatrudnienie w szkołach:

Nauczyciele: 139,6 etatu w tym: nauczyciele początkujący – 18,78 etatu; nauczyciele mianowani – 24 etaty; nauczyciele dyplomowani – 96,82 etatu.

Pracownicy administracyjni i obsługi: 44,75 etatów w tym: 7,75 etatu sezonowo (palacze c.o.)

Na stopień zawodowy nauczyciela dyplomowanego awansowało 2 nauczycieli (SP 2 Prabuty i SP w Rodowie)

Na stopień nauczyciela mianowanego awansowały w wyniku egzaminu 5 nauczycieli: SP Obrzynowo – 1 i SP 2 Prabuty – 4.

Dotacje oświatowe realizowane przez gminę:

1. Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendiów i zasiłków szkolnych: liczba przyznanych stypendiów i zasiłków: 210; kwota wypłaconych stypendiów: 119.373,84,- zł w tym środki własne: 14.369,16 zł,

2. Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne lub materiały ćwiczeniowe dla 959 uczniów klas I-VIII – 83.886,- zł: na zakup materiałów ćwiczeniowych: 32.082,12 zł; na zakup podręczników: 47.543,76 zł

3. Program rządowy „Aktywna Tablica 2022” realizowała Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie, w zakresie zakupu pomocy dydaktycznych dla uczniów z niepełnosprawnościami na kwotę 43.750,- zł, z rzeczowym wkładem własnym w wysokości 8.750,- zł. Wysokość dotacji: 35.000,- zł.

4. Program rządowy „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2022” realizowały: Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Obrońców Westerplatte w Prabutach – 15.000,- zł; Szkoła Podstawowa im. Kresowian w Rodowie – 5.000,- zł

5. Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników: Wypłacono pracodawcom ze środków Funduszu Pracy kwotę 203.385,92 zł na dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników, w tym: Nauka zawodu w cyklu 36 miesięcy - 23 wydanych decyzji 22 pracodawcom; Przyuczenie do wykonywania określonej pracy – 1 wydana decyzja.

Pozostałe informacje:

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Prabutach przyznane zostały stypendia sportowe na rok 2022 za osiągnięcia sportowe uzyskane w 2021: 5 osób otrzymało stypendia sportowe na kwotę 16.000,- zł.

Tytuł najlepszego absolwenta roku szkolnego 2022/2023 otrzymało 5 uczniów.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej Burmistrz Miasta i Gminy Prabuty przyznał 18 nauczycielom i dyrektorom szkół nagrody pieniężne.

W roku szkolnym 2022/2023 odbył się 1 konkurs na stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Trumiejkach.

Ze szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto i Gminę Prabuty odeszło na emeryturę 8 nauczycieli.

LICZBA UCZNIÓW URODZONYCH W MIEŚCIE I GMINIE PRABUTY W LATACH 2018-2023 W ODNIESIENIU DO REALIZACJI OBOWIĄZKU SZKOLNEGO.

2018	2019	2020	2021	2022	2023 do października
124	136	133	114	101	74

Pełna informacja o stanie realizacji zadań oświatowych przedstawiana jest w październiku każdego roku.

11.2 Biblioteka

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty działa Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Prabutach mieszcząca się przy ul. Łąkowej 42.

Biblioteka na koniec 2023 roku miała w swoich zasobach 21 500 woluminów. Wszystkie pozycje są wprowadzane do katalogu bibliotecznego SOWA, który jest dostępny dla czytelnika. W 2023 roku biblioteka zatrudniała 3 pracowników. W 2023 roku czynnych czytelników 607. Wypożyczonych zostało 10 500 książek.

11.3 Działalność kulturalna i sportowa

Na terenie Miasta i Gminy Prabuty zadania z zakresu rozwoju kultury i sportu realizuje Prabuckie Centrum Kultury i Sportu. Organizuje imprezy dla mieszkańców całej gminy, takie jak: koncerty, występy dziecięce, konferencje, konkursy artystyczne oraz zawody i turnieje sportowe. W ciągu roku 2023 przeprowadzonych było wiele imprez i turniejów sportowych (w tym: Biegi uliczne Liwa Cup, Rowerowy Rajd Pamięci Kresowian, finały wojewódzkie w unihokeja, turnieje w siatkówkę, siatkówkę plażową, koszykówkę 3 osobową, piłkę nożną halową, piłkę nożną. Prowadzone były przedstawienia i animacje dla dzieci, wystawy lokalnych artystów, Prabucka Noc Muzeów, konkursy tematyczne, koncerty z cyklu Viva Musica oraz imprezy plenerowe takie jak Dzień dziecka, Lwy Artystycznie, Senioriada.

Ponadto w ramach funkcjonowania PCKiS prowadzone są koła zainteresowań dla dzieci młodzieży i dorosłych: zajęcia wokalne, nauka gry na gitarze, zajęcia szachowe i warcabowe, zajęcia artystyczne dla dorosłych, zajęcia rytmiczne dla najmłodszych, zajęcia fitness dla dorosłych, zajęcia taneczne, zajęcia rzeźbiarskie oraz zajęcia teatralne.

PCKiS administruje również obiekty na terenie Miasta i Gminy Prabuty: miejsce rekreacyjne – plaża nad jeziorem Sowica; miejsce rekreacyjne/kąpielisko - plaża nad jeziorem Dzierzgoń w Julianowie; miejsce rekreacyjne – plaża nad jez. Dzierzgoń w Rodowie Małym; Park Miejski w Prabutach; place zabaw – ul. Chodkiewicza, Wojska Polskiego, Kisielicka, Obrońców Westerplatte, Kopernika, Mickiewicza; skatepark – ul. Legionów; stadion sportowo – rekreacyjny w Sanatorium; stadion Miejski – ul. Jagiełły; stadion sportowy – ul. Polna; dirtpark – ul. Parkowa/Park Miejski; Miejska Hala Sportowa – ul. Obrońców Westerplatte; boisko wielofunkcyjne Orlik – ul. Sportowa

11.4 Turystyka

Turystyka stanowi jedną z nielicznych dziedzin, w której wzrost wpływów przekłada się na tworzenie realnych miejsc pracy. W związku z powyższym, pożądanym jest dalszy rozwój turystyki na terenie miasta i gminy Prabuty. Istnieją realne szanse by stała się ważnym instrumentem polityki lokalnej. Należy jednak zauważyć, że na obszarze około 1/3 powierzchni gminy znajdują się rozległe przestrzennie formy ochrony przyrody. Z tego tytułu obowiązują określone zakazy, które wynikają z Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego oraz ustawy o ochronie przyrody.

Największe możliwości zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego występują nad jeziorami: Dzierzgoń (miejscowości: Rodowo Małe, Górowychy, Julianowo, Jakubowo), Orkus (Orkus, Sypanica), jezioro Grażymowskie – Zachodnie (Kołodziej). Rzeka Liwa posiada duży potencjał dla turystyki kajakowej, ale z uwagi na istniejące w ostatnich latach niskie stany wody, możliwy jest w ograniczonym zakresie.

Do najcenniejszych obiektów zabytkowych w Mieście i Gminie Prabuty zalicza się:

- Konkatedra pod wezwaniem św. Wojciecha w Prabutach
- Kościół pod wezwaniem św. Andrzeja Apostoła
- Fontanna Rolanda
- Brama Miejska – Brama Kwidzyńska z salą wystawową im. Wernera Zebrowskiego
- Zabytkowe murowane wodociągi z lat 1726 – 1730
- Kaplica pw. Najświętszej Marii Panny – tzw. Kościół Polski
- Ruiny Zamku Biskupów Pomezzańskich – z makietami zabudowań dawnego Riesenburga i zamku
- Kościół filialny pw. św. Anny w Gdakowie
- Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Anielskiej w Obrzynowie
- Kościół Parafialny pw. św. Stanisława Kostki w Rodowie
- Kościół Parafialny pw. Trójcy Przenajświętszej w Trumiejkach.

Na terenie gminy Prabuty w 2023 roku funkcjonowały następujące obiekty noclegowe: gospodarstwo agroturystyczne Górowychy, gospodarstwo agroturystyczne ROMSTO w Sypanicy, gospodarstwo agroturystyczne Figlówka w Laskowicach, gospodarstwo agroturystyczne – Stanisław Anders w Kołodziejach, pokoje gościnne Bajka, Wodna Farma w Kołodziejach. Coraz bardziej popularne stają się wynajęcia prywatnych domków letniskowych zlokalizowanych głównie wokół jezior Dzierzgoń i Orkus.

Rozwój turystyki powinien opierać się na wykorzystaniu walorów i zasobów przyrodniczych poprzez działania:

- utrzymanie, rozbudowę i budowę infrastruktury rekreacyjnej głównie na terenach o największym potencjale dla rozwoju turystyki
- utrzymanie i dalszy rozwój sieci szlaków turystycznych w gminie
- wytyczenie nowych tras turystycznych pieszych i rowerowych łączących miejscowości o największym potencjale turystycznym w jednolity system, z odpowiednią ekspozycją na najciekawsze walory przyrodnicze i kulturowe.

11.5 Organizacje pozarządowe

Zasady współpracy gmin z organizacjami pozarządowymi określa ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2023 roku w wykazie organizacji pozarządowych w powiecie kwidzyńskim było wpisanych 38 organizacji pozarządowych (w tym 3 fundacje). Pomoc Gminy dla organizacji funkcjonuje na zasadzie pomocniczości finansowej (dotacje) oraz w formach pozafinansowych. Do współpracy o charakterze pozafinansowym należy zaliczyć przede wszystkim: możliwość korzystania przez organizacje z miejsc dla prowadzenia działalności kulturalnej i sportowej; wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności; udzielanie wsparcia merytorycznego organizacjom pozarządowym przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy Prabuty; promocję działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów.

Trzeci sektor w Mieście i Gminie Prabuty reprezentują liczne organizacje działające m.in. w sferach: kultury, sportu, aktywizacji lokalnej społeczności, turystycznej, czy pielęgnowania tradycji.

Organizacje pozarządowe z terenu Miasta i Gminy Prabuty działających w 2023 roku według rejestru organizacji pozarządowych w powiecie kwidzyńskim: Związek Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych, Liga Obrony Kraju Koło w Prabutach, Polski Związek Niewidomych Stowarzyszenie Wyższej Użyteczności, Prabuckie Stowarzyszenie Gospodarcze, Klub Miłośników Motocykli Ciężkich „Blues”, Polski Związek Emerytów i Rencistów, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rodowo, Prabuckie Stowarzyszenie Kresowiaków, Prabuckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, Prabuckie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Ubogich, Szpital Prabuty – Wspólne Dobro, Polski Związek Wędkarski Koło w Prabutach, Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne Prabuty – Riesenburg, Obrzynowskie Stowarzyszenie Kulturalne, Koło Gospodyń Wiejskich w Obrzynowie, Stowarzyszenie Właścicieli Lasów Prywatnych „Dolne Powiśle”, Prabuckie Stowarzyszenie Lotnicze AVIATOR, Stowarzyszenie Sportów Extremalnych w Prabutach, Stowarzyszenie Relaxed Crew, Kwidzyński Ochotniczy Szwadron Kawalerii im. 6 Pułku Ułanów Kaniowskich w Julianowie, Stowarzyszenie Szkołka Wędkarska SOWICA, Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых oddział w Prabutach, Stowarzyszenie Sportów Walki Berserkir Prabuty, Prabuckie Stowarzyszenie Miłośników Spalin, Stowarzyszenie ArtLandia Plus, Stowarzyszenie „Kuźnia pozytywnych zmian”, Miejski Klub Sportowy „Pogoń” Prabuty, Stowarzyszenie Sportów off-road Prabuty „MOTOCROSS TEAM PRABUTY”, Gminny Klub Sportowy WOJTAS, Klub Jeździecki Julianowo, Amatorski Klub Bokserski Polonia Prabuty, Bike Club Prabuty, Kwidzyńskie Stowarzyszenie Sportowo – Kolekcjonerskie „GWARD” oddział Prabuty, Akademia Sportu „Lwy” Prabuty, Prabuckie Stowarzyszenie Miłośników Zwierząt, Fundacja MIODNE ŻYCIE, Fundacja Wspierania Inicjatyw Rozwoju Spektrum, Fundacja Wspólna Inicjatywa.

Wszystkie jednostki opierają działalność na społecznej pracy swoich członków oraz pomocy mieszkańców Miasta i Gminy Prabuty. Celem ich działalności jest kształtowanie pozytywnych cech charakteru, upowszechnianie kultury, historii regionu, kultury fizycznej, sportu, rekreacji oraz promocja i organizacja wolontariatu.

Roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi na rok 2023, działającymi na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Prabuty został przyjęty uchwałą Nr LVIII/372/2022 Rady Miejskiej w Prabutach z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie uchwalenia „Rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego oraz stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielniami socjalnymi, spółkami akcyjnymi i spółkami z ograniczoną odpowiedzialnością oraz klubami sportowymi będącymi spółkami.”

Treść rocznego programu stanowi załącznik do przywołanej powyżej uchwały. W programie ustalone zostały priorytetowe zadania własne Miasta i Gminy Prabuty, które mogły być wspierane lub powierzane w 2023 r. stowarzyszeniom jednostek samorządu terytorialnego, organizacjom pozarządowym, osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym na podstawie przepisów o stosunku Państwa do kościołów i związków wyznaniowych, jeżeli ich cele statutowe obejmowały prowadzenie działalności pożytku publicznego. Zadania te zostały określone w następujących zakresach:

Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, ochrona zdrowotna, pomoc społeczna, kultura, ochrona środowiska, edukacja, współpraca z organizacjami pozarządowymi (działalność wspomagająca technicznie).

W 2023 roku na realizację zadań publicznych w Mieście i Gminie Prabuty przekazano organizacjom pozarządowym łącznie kwotę 126 000,00 zł

- w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu kwotę 100 000,00 zł
- w zakresie kultury kwotę 15 000,00 zł
- w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi kwotę 4 000,00 zł
- w zakresie ochrony środowiska kwotę 7 000,00 zł.

Szczegóły dot. organizacji pozarządowych znajdują się w corocznym sprawozdaniu z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi.

12 Działalność Rady miejskiej w Prabutach

W Radzie Miejskiej w Prabutach obecnie działa 6 komisji stałych:

- Komisja Rewizyjna (składająca się z 5 radnych, przewodnicząca komisji – Dorota Tomaszewska, w 2023 roku odbyły się 4 posiedzenia komisji)
- Komisja Gospodarcza, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Przeciwpożarowej (składająca się z 8 radnych, przewodniczący komisji – Krzysztof Adamkiewicz, w 2023 roku odbyły się 2 posiedzenia komisji)
- Komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Młodzieży (składająca się z 7 radnych, przewodnicząca komisji – Małgorzata Woch, w 2023 roku odbyły się 4 posiedzenia komisji)
- Komisja Zdrowia, Opieki Socjalnej i Mieszaniowej (składająca się z 6 radnych, przewodnicząca komisji – Lucyna Maj, w 2023 roku odbyło się 9 posiedzeń komisji)
- Komisja Rolnictwa i Ochrony Środowiska (składająca się z 5 radnych, przewodniczący komisji – Zbigniew Kondel, w 2023 roku odbyły się 2 posiedzenia komisji)
- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji (składająca się z 5 radnych, przewodniczący komisji – Tomasz Chodowiec, w 2023 roku odbyło się 1 posiedzenie komisji).

W 2023 roku odbyło się 18 posiedzeń wspólnych komisji stałych Rady Miejskiej w Prabutach. Frekwencja na wspólnych posiedzeniach wyniosła 78,9%.

W 2023 roku Przewodniczącym Rady był Marcin Przemysław Domagalski.

W 2023 roku Rada Miejska w Prabutach obradowała na 15 sesjach (frekwencja 70,3%), na których podjęto 100 uchwał w różnych sprawach. 34 uchwały są aktami prawa miejscowego i zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Prabuty.

Na posiedzeniach opiniowano projekty uchwał, uchwalano oraz prowadzono dyskusje na tematy istotne dla funkcjonowania gminy. Podczas sesji zgłaszano zapytania dotyczące bieżących potrzeb, na które odpowiedzi udzielano w trakcie sesji lub w formie pisemnej, zgodnie z wolą zgłaszających.

Z podejmowanych przez Radę Gminy działań na uwagę zasługują m. in. :

- przyjęcie Raportu o stanie Miasta i Gminy Prabuty za rok 2022 i w konsekwencji udzielenie Burmistrzowi Miasta i Gminy Prabuty wotum zaufania,
- przyjęcie sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu Miasta i Gminy Prabuty za 2022 rok i udzielenie absolutorium Burmistrzowi Miasta i Gminy Prabuty z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok.

Ponadto podczas obrad sesji, przedstawione zostały sprawozdania:

1. o zbytych i nabytych nieruchomościach gruntowych w 2022 roku.
2. z realizacji rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi za rok 2022.
3. z wykonania budżetu Miasta i Gminy Prabuty za I półrocze 2023 roku;
4. z realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2022/2023.
5. Burmistrza i Przewodniczącego Rady Miejskiej w Prabutach o oświadczeniach majątkowych za 2022 rok.

Na całokształt pracy Rady składa się także działalność komisji merytorycznych w ramach posiedzeń, których łącznie w roku 2023 odbyło się 22.

Dyżury radnych, podczas których zainteresowani mogą zgłaszać swoje uwagi i zastrzeżenia nie odbywały się. Kontakt możliwy był za pośrednictwem biura rady oraz na spotkaniach z mieszkańcami, organizowanych przez radnych. Radni wspierali finansowo różne akcje i osoby potrzebujące pomocy, a także rozpowszechniali informacje o organizowanych zbiórkach. Radni uczestniczyli w uroczystościach gminnych, uroczystościach okazjonalnych i kulturalnych organizowanych na terenie powiatu i naszej gminy.

Obrady sesji Rady Miejskiej w Prabutach są nagrywane – zapis obrad jest na nośniku danych, który stanowi załącznik do protokołu i dokumentację archiwalną. Prace Rady Miejskiej dokumentacja archiwalna, protokoły oraz prowadzone na żywo transmisje z obrad są dostępne poprzez portal mieszkańca: <https://prabuty.esesja.pl/>